

DISmode

**“STK gençlik çalışanlarının engelli gençlere destek
moderatörleri olmaları için dijital eğitim”**

Proje numarası: 2022-2-PT02-KA220-YOU-000095234

WP 2 Proje çıktıları
Sonuç 2(R2):
Kapsayıcı eğitim düzenlemelerine ilişkin
yönergeler ve ipuçları içeren eğitim el
kitabı

Sürüm 3, Kasım 2023

Yazarlar:

**BULGARIAN
INCLUSION
SUPPORT
TEAM**

ipb

**INSTITUTO POLITÉCNICO
DE BRAGANÇA**

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

İçindekiler

Giriş	3
1. Avrupa'da kapsayıcı eğitimin eşitliği ve uygulanması	9
2. Akademik Gereksinimler ve Makul Düzenlemeler/Ayarlamalar	17
3. Destek ve danışmanlık ekibi	23
4. Öğrencilerin ihtiyaçlarının belirlenmesi	26
5. Evrensel öğrenme tasarımı – sorunlar ve azaltma fırsatları	28
6. Kapsayıcı öğretim/ders veren personelin kapsayıcı öğretimi teşvik etme konusundaki yeterlilikleri ve tutumları	33
7. Eğitim sürecinde yeni bilgi teknolojilerinin kullanımı	38
8. Dersleri/dersleri/öğrenme aktivitelerini planlarken dikkate alınması gereken temel sorular	42
9. Çevrimiçi öğrenme için UDL en iyi uygulamalarını kullanarak başarılı bir uzaktan öğrenme nasıl hayata geçirilir?	49
10. Görselleştirilmiş içeriklerin hazırlanmasında erişilebilirliğe ilişkin yönergeler ..	57

Giriş

Kapsayıcı eğitimin amacı, "her öğrencinin önemli ve eşit derecede önemli olduğu" mesajını iletmektir. Ne yazık ki, tüm profesyoneller aynı değeri paylaşmıyor, çünkü engeli olan bazı öğrencilerin Yükseköğretime girmelerinde onları dışlamaya devam ediyorlar.

[Birleşmiş Milletler Engelli Hakları Sözleşmesi'nin 24. maddesine göre :](#)

1. Ülkeler engelli kişilere eğitim hakkını tanır. Bu hakkın ayrımcılık yapılmaksızın ve eşit fırsat temelinde gerçekleştirilmesi amacıyla ülkeler, her düzeyde kapsayıcı bir eğitim sistemi ve aşağıdakilere yönelik yaşam boyu öğrenmeyi güvence altına alır:

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

- a. İnsan potansiyelinin, onur ve öz değer duygusunun tam olarak geliştirilmesi ve insan haklarına, temel özgürlüklere ve insan çeşitliliğine saygının güçlendirilmesi;
- b. Engelli bireylerin kişiliklerinin, yeteneklerinin, yaratıcılıklarının, zihinsel ve fiziksel becerilerinin tam potansiyellerine kadar geliştirilmesi;
- c. Engelli bireylerin özgür bir toplumda etkin bir şekilde yer alabilmelerini sağlamak.

2. Bu hakkın gerçekleştirilmesinde ülkeler şunları sağlamalıdır:

- a) Engelli kişilerin engelli olmaları nedeniyle genel eğitim sisteminden dışlanmaması ve engelli çocukların ücretsiz ve zorunlu ilköğretimden veya ortaöğretimden dışlanmaması;
- b) Engelli bireylerin yaşadıkları toplumda diğer bireylerle eşit bir şekilde kapsayıcı, kaliteli ve ücretsiz ilköğretime ve ortaöğretime erişebilmeleri;
- c) Somut ihtiyaçlara göre gerekli uyarlamaların yapılması;
- d) Engelli bireylerin, genel eğitim sistemi içerisinde etkili bir şekilde eğitim alabilmelerini kolaylaştırmak için gerekli desteği almaları;
- e) Tam katılım hedefiyle uyumlu olarak, akademik ve sosyal gelişimi en üst düzeye çıkaran ortamlarda etkili bireyselleştirilmiş destek önlemlerinin sağlanması.

3. Ülkeler, toplumun üyeleri olarak engelli kişilerin eğitime tam ve eşit katılımlarını kolaylaştırmak için yaşam ve sosyal gelişim becerilerini öğrenmelerini sağlamalıdır. Bu amaçla, Hükümetler aşağıdakiler de dahil olmak üzere uygun önlemleri almalıdır:

- a) Braille, alternatif yazı ve alternatif iletişim biçimlerini artırıcı, araçlar ve yöntemler ile hareketlilik becerilerinin öğrenilmesini kolaylaştırmak ve akran desteği ve mentorluğunu kolaylaştırmak;
- b) İşaret dilinin öğrenilmesinin kolaylaştırılması ve işitme engelli toplumunun dilsel kimliğinin geliştirilmesi;

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

c) Görme, işitme veya hem görme hem işitme engelli olan kişilerin ve özellikle çocukların eğitiminin, bireye en uygun dil ve iletişim araçlarıyla, akademik ve sosyal gelişimi en üst düzeye çıkaracak ortamlarda verilmesini sağlamak.

4. Bu hakkın gerçekleştirilmesini sağlamaya yardımcı olmak için ülkeler, işaret dilinde kalifiye olması gereken destek öğretim personeli istihdam etmek ve eğitimin her seviyesinde çalışan profesyonelleri ve personeli eğitmek için uygun önlemleri alacaktır. Bu tür eğitimler, engellilik farkındalığını ve engelli kişileri desteklemek için uygun alternatif iletişim biçimleri artırıcı araçları ve formatları, eğitim teknikleri ve materyallerinin kullanımını kapsayacaktır. Tüm bu öneriler, DISMODE proje konsorsiyumu tarafından Engellilik destek moderatörlerinin yakın zamandaki eğitiminde dikkate alınmaktadır.

5. Ülkeler, engelli kişilerin ayrımcılığa uğramadan ve diğerleriyle eşit bir şekilde genel üçüncül eğitime, mesleki eğitime, yetişkin eğitime ve yaşam boyu öğrenmeye erişebilmelerini sağlamalıdır. Bu amaçla, ülkeler engelli kişilere makul düzenlemelerin sağlanmasını sağlamalıdır.

[Erasmus Yükseköğretim Beyannamesi'ni \(ECHE\)](#) imzalayarak , 5000'den fazla Yükseköğretim Kurumu (HEI), Erasmus+ programında belirtilen ayrımcılık yapmama ilkelerine tam olarak uymayı ve tüm geçmişlerden katılımcıları dahil etmek ve mobil katılımcıları dahil etmek için eşit erişim ve fırsatlar sağlamayı taahhüt etmiştir. Her yükseköğretim kurumu (HEI), bu Beyannameyi imzalayarak tüm katılımcılara eşit erişim ve fırsatlar sağlamayı taahhüt eder. Bu nedenle, fiziksel, ruhsal veya sağlık sorunları olan öğrenciler ve personel, alıcı kurumun yerel öğrencilerine ve personeline sunduğu destek hizmetlerinden yararlanabilir.

Bu el kitabının amacı, Engellilik destek moderatörü olmak isteyen adaylara, çalışmalarının düzgün bir şekilde yürütülmesini sağlayabilecek ilgili yöntemler,

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

stratejiler, ipuçları ve uygulamalarla ek bilgi sağlamaktır. Bunlar, [Evrensel Öğrenme Tasarım yönergelerine dayanmaktadır](#).

Konsorsiyumumuzun amacı, ortakların birlikte çalıştığı veya temsil ettiği (IPB durumunda) Yükseköğretim Kurumlarının, yükseköğrenim görmek veya yaşam boyu öğrenme biçimlerine katılmak isteyen tüm kişilerin, kaliteli eğitim için erişilebilir bir ortam yaratarak ve kişisel refah ve yaşam kalitesi elde etmek için doğal sosyal çevreye başarılı bir şekilde entegre olarak, bağımsızlıklarını ve özerkliklerini garanti ederek, tam potansiyellerini, yeteneklerini ve yaratıcı potansiyellerini geliştirmek için uygun eğitim biçimlerine maksimum erişimini sağlamaktır.

El kitabı, kapsayıcı bir öğrenme ortamı yaratma ve uygulama konusunda istekli olan müfredat ve ders geliştiricileri de dahil olmak üzere akademik personel için de faydalı olabilir.

Kapsayıcı toplumlar yaratmanın anahtarı olan kapsayıcı eğitimin başarısı, ilgili tüm paydaşların ortak bir vizyon üzerinde mutabakata varmasına ve bu vizyonu uygulamaya koymak için atılacak belirli adımlara bağlıdır.

Eğitimde kapsayıcılık ve eşitliğin sağlanmasında birçok faktör etkili olabilir; bunlardan bazıları eğitim kurumlarının liderleriyle başlayan pedagojik personel becerileri ve tutumları (en önemlilerinden biri), pedagojik stratejiler, müfredata erişim, altyapı, kaynaklara yönelik finansman, mesleki gelişim vb.'dir.

Öğretim görevlilerinin, etkileşimi ve katılımı teşvik ederek tüm öğrencilere eşit fırsatlar ve kaliteli eğitim sağlamak için yöntemler bulup uygulamaları gerektiğinden çok önemli ve zorlu bir rolleri vardır, böylece tüm öğrenciler anlamlı bir öğrenme deneyiminin ve diğer aktivitelere katılımın tadını çıkarabilirler. Öğretim görevlilerinin daha bütünsel

bir destek için Engellilik destek moderatörleri gibi diğer profesyonellerle iş birliği yapmaları gerekir.

Kapsayıcılığa doğru ilerleme, toplumun tüm düzeylerini kapsayan sistem çapında kalkınmayı ve çok eğitimli sektörel yaklaşımları ele alan açıkça ifade edilmiş ilkelere dayalı olması gereken kademeli bir süreçtir.

Engelli gençlere yönelik Engellilik Destek Moderatörlerinin, kapsayıcı eğitimle açıkça ilgili olan çeşitli görev ve işleri yerine getirmeleri beklenmektedir *(daha fazla bilgi için Sonuç 1 Engelli gençlere yönelik Engellilik Destek Moderatörlerinin Yeni İşlevsel Profili'ne bakınız) :*

- Engelli gençlerin bireysel gelişim, öğrenme, kişilik ve sosyal gelişim ihtiyaçlarını, dil ve yurttaşlık yeterliliklerini sistematik olarak ortaya çıkarmak, öğrenci merkezli bir öğrenme sürecinin planlanması ve uygulanması için;
- Tüm öğrencileri kapsayacak ve onların gelişimini destekleyecek şekilde koordineli bir öğrenme sürecini planlamak için eğitim kurumundaki diğer profesyonellerle işbirliği yapmak;
- Her öğrenen için elde edilecek özel sonuçları belirleyerek, uygun yöntem, teknik, araç ve kaynakları seçerek kapsayıcı bir öğrenme süreci ve ortamı planlamak;
- Öğrencinin onurlu, sorumlu ve güvenli davranışlarını destekleyerek, her öğrencinin uygun gelişim ihtiyaçlarını uygulayarak kapsayıcı, entelektüel olarak uyarıcı, duygusal ve fiziksel olarak güvenli bir öğrenme ortamı yaratmak;
- Öğrencinin bireysel öğrenme ihtiyaçlarının belirlenmesi, çözümlerin planlanması ve uygulanması konusunda velilerle işbirliği yapmak;
- Öğrencinin bireysel gelişiminin ihtiyaçlarına uygun, yaşam durumlarına yakın bir öğrenme sürecinin uygulanmasını sağlamak;
- Öğrencinin bireysel gelişiminin gereksinimlerine ve elde edilecek öğrenme çıktılarına uygun olarak çeşitli öğretim yöntem, teknik ve araçlarının uygulanması konusunda danışmanlık yapabilmek;

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

- ile işbirliği içinde öğrencinin gelişimi, performansı ve öğrenmenin iyileştirilmesi için gerekli destek konusunda bilgi iletmek”.

1. Avrupa'da kapsayıcı eğitimin eşitliği ve uygulanması

Eğitim, 1948 yılında BM “İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi”nin 26. maddesinde bir insan hakkı olarak tanınmıştır. 1960 yılında UNESCO “Ayrımcılığa Karşı Sözleşme” eğitimde ayrımcılığın “İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi”nde belirtilen hakların ihlali olduğunu ilan etmiştir. 1. maddede ayrımcılık “ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka bir görüş, ulusal veya toplumsal köken, ekonomik durum veya doğum temelinde eğitimde eşit muameleyi ortadan kaldırma veya bozma amacı veya etkisi olan her türlü ayırım, dışlama, sınırlama veya tercih” olarak açıklanmıştır. Engellilik, “Ayrımcılığa Karşı Sözleşme”de herhangi bir ayrımcılığa yol açacak bir özellik olarak yer almamış olsa da sonraki yıllarda engellilik uluslararası alanda eğitimde ayrımcılığın olası bir nedeni

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

olarak kabul edilmiş, tüm öğrenciler için eğitim hakkının güvence altına alındığı belirtilmiştir.

Öncelikle, engelli bir kişi için kapsayıcı eğitim, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi tarafından garanti altına alınmış bir haktır ¹. Ayrıca, BM, 13 Aralık 2006'da Engelli Kişilerin Haklarına Dair Sözleşme'yi (CRPD) ²ve isteğe bağlı protokolünü kabul etti ³. Bu sözleşme temel insan haklarını ve kişisel özgürlüğü içerir. Bu Sözleşme, 2016'da Genel Yorum (No. 4) ile kapsayıcı eğitim hakkını vurguladı. Kapsayıcılığın eğitim hakkını elde etmenin anahtarı olarak tanınmasının son 30 yılda güçlendiğini vurgular. Engelli Kişilerin Haklarına Dair Sözleşme

Engelli Kişilerin Hakları ayrıca, kaliteli kapsayıcı eğitim kavramına atıfta bulunan ilk yasal olarak bağlayıcı belgeyi de güvence altına aldı. Kapsayıcı, kaliteli ve eşitlikçi eğitimin değerini teyit etmek için Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 4. Kapsayıcı eğitim, engelliler de dahil olmak üzere tüm öğrenciler için yüksek kaliteli eğitime ulaşmak ve kapsayıcı, barışçıl ve adil toplumların geliştirilmesi için merkezi öneme sahiptir.

Yukarıda bahsi geçen CRPD Madde 24 şunu ifade etmektedir:

1. Devlet Taraflar, engelli kişilerin eğitim hakkını tanır. Bu hakkı ayrımcılık olmaksızın ve eşit fırsatlara dayalı olarak gerçekleştirmek için, Devlet Taraflar, her düzeyde kapsayıcı bir eğitim sistemi ve aşağıdakilere yönelik yaşam boyu öğrenmeyi güvence altına alacaktır:

¹Birleşmiş Milletler. (1948). *İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi*.
https://www.ohchr.org/EN/UDHR/Documents/UDHR_Translations/eng.pdf

²Birleşmiş Milletler. (2006). *Engelli kişilerin haklarına dair sözleşme*.
<https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities-2.html>

³Birleşmiş Milletler. (2006). *Engelli kişilerin haklarına ilişkin sözleşmeye ek isteğe bağlı protokol*.
<https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities/optional-protocol-to-the-convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

- 1.1. İnsan potansiyelinin ve onur ve öz değer duygusunun tam olarak geliştirilmesi ve insan haklarına, temel özgürlüklere ve insan çeşitliliğine saygının güçlendirilmesi;
 - 1.2. Engelli kişilerin kişiliklerinin, yeteneklerinin, yaratıcılıklarının, zihinsel ve fiziksel becerilerinin tam potansiyellerine göre geliştirilmesi;
 - 1.3. Engelli bireylerin özgür bir toplumda etkin bir şekilde yer alabilmelerini sağlamak.
2. Bu hakkın gerçekleştirilmesinde, Devletler Taraflar şunları sağlamalıdır:
- 2.1. Engelli bireylerin engelli olmaları nedeniyle genel eğitim sisteminden dışlanmaması ve engelli öğrencilerin engelli olmaları nedeniyle ücretsiz ve zorunlu ilköğretim veya ortaöğretimden dışlanmaması;
 - 2.2. Engelli bireylerin yaşadıkları toplumda diğer bireylerle eşit bir şekilde kapsayıcı, kaliteli ve ücretsiz ilköğretime ve ortaöğretime erişebilmeleri;
 - 2.3. Bireyin gereksinimlerinin makul şekilde karşılanması sağlanır;
 - 2.4. Engelli kişilerin, genel eğitim sistemi içerisinde etkili eğitimlerini kolaylaştırmak için ihtiyaç duydukları desteği almaları;
 - 2.5. Tam katılım hedefiyle uyumlu olarak, akademik ve sosyal gelişimi en üst düzeye çıkaran ortamlarda etkili bireyselleştirilmiş destek önlemleri sağlanır.
3. Taraf Devletler, engelli kişilerin eğitime ve toplumun üyeleri olarak tam ve eşit katılımlarını kolaylaştırmak için yaşam ve sosyal gelişim becerilerini öğrenmelerini sağlayacaklardır. Bu amaçla,
- Devlet Taraflar, aşağıdakiler de dahil olmak üzere uygun önlemleri alacaklardır:
- 3.1. Braille, alternatif yazı, artırıcı ve alternatif iletişim biçimleri, araçları ve biçimleri ile yönelim ve hareketlilik becerilerinin öğrenilmesini kolaylaştırmak ve akran desteği ve mentorluğunu kolaylaştırmak;
 - 3.2. İşaret dilinin öğrenilmesinin kolaylaştırılması ve sağır toplumunun dilsel kimliğinin geliştirilmesi;
 - 3.3. Görme, sağır veya hem sağır hem kör olan kişilerin ve özellikle öğrencilerin eğitiminin, bireye en uygun dil ve iletişim araç ve biçimleriyle,

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

akademik ve sosyal gelişimi en üst düzeye çıkaracak ortamlarda verilmesini sağlamak.

4. Bu hakkın gerçekleştirilmesini sağlamak için, Devlet, engelli öğretim görevlileri de dahil olmak üzere Taraflar, işaret dili ve/veya Braille konusunda yeterlilik sahibi öğretim görevlilerini istihdam etmek ve eğitimin her düzeyinde çalışan profesyonelleri ve personeli eğitmek için uygun önlemleri alacaktır. Bu tür eğitimler, engellilik konusunda farkındalık yaratmayı ve engelli kişileri desteklemek için uygun artırıcı ve alternatif iletişim biçimleri, araçları ve formatları, eğitim teknikleri ve materyallerinin kullanımını kapsayacaktır.

5. Devlet Taraflar, engelli kişilerin ayrımcılığa uğramadan ve diğerleriyle eşit bir şekilde genel üçüncül eğitime, mesleki eğitime, yetişkin eğitime ve yaşam boyu öğrenmeye erişebilmelerini sağlayacaklardır. Bu amaçla, Devlet Taraflar, engelli kişiler için makul düzenlemelerin sağlanmasını sağlayacaktır.

Madde 24 esas olarak kapsayıcı eğitimin temel seviyelerini oluşturur ve üye devletleri ve diğer kurumları buna göre yönlendirir. Kapsayıcı eğitim ve eğitimde eşitlik bir süredir dünya çapındaki uluslararası belgelerde önemli bir gündem olmuştur, ancak kapsayıcı eğitime yönelik savunuculuk büyümeye devam etmektedir. Birleşmiş Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma için 2030 Gündeminde, “insanlar, gezegen ve refah için eylem” planı 17 Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi'nden (SKH) oluşmaktadır. Dördüncü Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi (SKH 4) eğitimseldir: “kapsayıcı ve eşitlikçi kaliteli eğitim sağlamak ve herkes için yaşam boyu öğrenme fırsatlarını teşvik etmek”.

Başka bir deyişle, eşitlik herkesin aynı fırsatlara erişimini sağlamak anlamına gelir. Eğitimde, eğitim eşitliği herkesin aynı nitelikli eğitim fırsatlarına erişimini sağlamak anlamına gelir. Eğitim, öğrencilerin hayatlarını dönüştürmenin, sosyoekonomik açıdan yukarı doğru hareketliliği sağlamanın ve yoksulluktan kurtulmanın anahtarı olarak kabul edildiğinden, tüm öğrenciler için eğitime ve üniversiteye kayıtlara erişimi sağlamak önemlidir. Eğitim eşitliği, öğrencilerin özelliklerinin ve ihtiyaçlarının geniş

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

çeşitliliğini dikkate alarak eğitim sistemlerini, eğitim programlarını ve sınıfları geliştirerek ve herkese eğitim sağlayarak sağlanmalıdır.

Herkes için eğitimin kapsayıcı eğitimin temeli olduğu sonucuna varabiliriz. 1994 UNESCO Salamanca Beyanı, ⁴herkesi kapsayan, farklılıkları kutlayan, öğrenmeyi destekleyen ve bireysel ihtiyaçlara yanıt veren kurumlar olan "herkes için üniversiteler" için çalışmanın önemini kabul etti. Salamanca Beyanında belirtildiği gibi "Herkes için Eğitim, özellikle en savunmasız ve en çok ihtiyaç duyanlar olmak üzere, HERKES İÇİN anlamına gelir". Bu, ⁵özel gereksinimli öğrencilerin kardeşleriyle birlikte normal üniversitelerde eğitim görmeleri için eşit eğitim hakkına sahip olmalarını sağlayarak kapsayıcı eğitim için yeni bir yönelimdi.

Kapsayıcı toplumlar kurmanın anahtarı olarak kapsayıcı eğitimin yaratılmasının başarısı, bu vizyonu uygulamaya koymak için atılacak bir dizi özel adımla desteklenen ortak bir vizyon konusunda tüm ilgili ortaklar arasında anlaşmaya bağlıdır. Kapsayıcılığa doğru ilerleme, toplumun tüm seviyelerini kapsayan sistem çapında gelişme ve çok eğitimli sektörel yaklaşımları ele alan açıkça ifade edilmiş ilkelere dayalı olması gereken kademeli bir harekettir. Kapsayıcılığa yönelik engeller, yerel topluluk üyelerinin, örneğin siyasi ve dini liderlerin, yerel eğitim yetkililerinin ve medyanın aktif katılımı da dahil olmak üzere, politika yapımcılar, eğitim personeli ve diğer paydaşlar arasındaki aktif iş birliği yoluyla azaltılabilir.

Avrupa Birliği ve kurumları, özellikle Avrupa eğitim sisteminde kapsayıcı bir ortamı teşvik eder. İlk adımda, tüm Avrupa mevzuat sistemleri BM düzenlemeleriyle uyumlu bir şekilde ilerler. Tüm AB üyeleri, eğitim sistemlerinin uygulanması için BM CRPD

⁴UNESCO. (1994). Salamanca bildirisi ve özel gereksinimli eğitim konusunda eylem çerçevesi. UNESCO.

⁵UNESCO. (1994). Salamanca bildirisi ve özel gereksinimli eğitim konusunda eylem çerçevesi. UNESCO. Sayfa 4.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

protokollerini kabul etti. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) ⁶14. maddesinde "Bu Sözleşmede belirtilen hak ve özgürlüklerin kullanımı, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasi veya diğer görüşler, ulusal veya sosyal köken, ulusal bir azınlıkla ilişki, mülkiyet, doğum veya başka bir statü gibi hiçbir gerekçeyle ayrımcılık yapılmaksızın güvence altına alınacaktır" denmektedir. Antlaşmaya göre

Avrupa Birliği'nin İşleyişi ⁷, "Birlik, politikalarını ve faaliyetlerini tanımlarken ve uygularken cinsiyete, ırka veya etnik kökene, dine veya inanca, engelliliğe, yaşa veya cinsel yönelime dayalı ayrımcılıkla mücadeleyi hedefler" (md. 10).

Bunlara ek olarak, Avrupa Komisyonu Avrupa Sosyal Haklar Sütunu (2017) aracılığıyla ⁸"Herkesin, toplumda tam olarak yer almalarını ve işgücü piyasasındaki geçişleri başarılı bir şekilde yönetmelerini sağlayacak becerileri edinmeleri ve sürdürmeleri için kaliteli ve kapsayıcı eğitim, öğretim ve yaşam boyu öğrenme hakkı vardır" vurgusunu yapmaktadır. Dahası, hem Avrupa Komisyonu hem de Avrupa Konseyi, eğitim ve öğretim alanında ⁹Avrupa iş birliğinin öncelikli alanları olarak kapsayıcı eğitim, eşitlik, adalet, ayrımcılık yapmama ve vatandaşlık yeterliliklerinin teşviki için eğitim ve öğretim stratejilerinin uygulanması (ET 2020) üzerinde iş birliği içinde çalışmaktadır.

⁶Avrupa Konseyi. (2010). Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi.
https://www.echr.coe.int/documents/convention_eng.pdf

⁷Avrupa Birliği. (2012). Avrupa Birliği'nin işleyişine ilişkin antlaşmanın konsolide edilmiş versiyonu. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:12012E/TXT&from=EN>

⁸Avrupa Komisyonu. (2017). *20 ilkede Avrupa sosyal haklar sütunu* .
https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_en

⁹Eğitim ve öğretimde Avrupa iş birliğine yönelik stratejik çerçeve (ET 2020), Üye Devletlerin en iyi uygulamaları paylaşımlarına ve birbirlerinden öğrenmelerine olanak tanıyan bir forumdur.
https://ec.europa.eu/education/policies/european-policy-cooperation/et2020-framework_en

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Ayrıca, Avrupa Erişilebilirlik Yasası, ¹⁰Üye Devletlerdeki farklı kurallar tarafından yaratılan engelleri ortadan kaldırarak erişilebilir ürün ve hizmetler için iç pazarın işleyişini teşvik etmeyi ve iyileştirmeyi amaçlamaktadır. Yasa, işletmeler, engelli kişiler ve yaşlı kişiler için faydalar vaat etmektedir.

Avrupa Konseyi, ¹¹engelli kişinin toplumda ve özellikle eğitimde haklarını ve tam katılımını teşvik eder. 2009'dan beri, engelli öğrenci ve gençlerin tam katılımını sağlamaya yönelik çeşitli öneriler geliştirilmiştir (2009, 2010 ve 2013).

2020 “Temel haklar raporu”, ¹²AB düzeyinde temel haklar konularında AB'nin ilerlemesine ilişkin bir açıklama sağlamıştır. Raporun bir bölümü öğrenci haklarına ayrılmıştır. Küçük bir iyileşme bildirmesine rağmen, öğrenci hakları konusu eskisi kadar önemli olmaya devam etmektedir, çünkü dört öğrenciden biri yoksulluk ve sosyal dışlanma riski altındadır ve en savunmasız olanlar göçmen geçmişine sahip olanlardır. Toplumda ve eğitimde ayrımcılık yaşayan birkaç grup vardır - engelli öğrenciler, öğrenme güçlüğü çeken öğrenciler, Roman öğrenciler, farklı ulusal ve dini geçmişe sahip öğrenciler, göçmenler, LGBTIQ+. Kapsayıcı eğitimi teşvik etmek için birçok plan olmasına rağmen, engelli öğrenciler için kapsayıcı eğitim konusunda yalnızca sınırlı ilerleme bildirilmektedir.

Başlıca sorunlar şunlarla bağlantılıdır:

- Engelli ve engelli olmayan öğrenciler için ayrı eğitim sistemleri;
- Engelli öğrencilere yönelik üniversitelerde destek ve kaynak eksikliği;
- Engelli öğrencilere yönelik eğitimde devam eden ayrımcılık ve eğitimde özel gereksinimli öğrenci sayısının artması.

¹⁰Avrupa erişilebilirlik yasası.

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1202#:~:text=The%20European%20accessibility%20act%20is,EU%20leading%20to%20costs%20reduction>

¹¹Avrupa Konseyi (nd). *Engelli öğrenciler* . <https://www.coe.int/en/web/students/students-with-disabilities>

¹²Avrupa Birliği Temel Haklar Ajansı (AB organı veya ajansı) (2020). *Temel haklar raporu* .

https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a7ce368c-ab89-11ea-bb7a-01aa75ed71a1/language-en?WT.mc_id=Selectedpublications&WT.ria_c=41957&WT.ria_f=5713&WT.ria_ev=search

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Dahil etme ve entegrasyonun iki ayrı şey olduğunu anlamak önemlidir. Dahil etme, tüm öğrencilerin sınıfta tam katılımını hedefler, çünkü tüm öğrenciler farklı bir şekilde öğrendiğinden, öğrencilere tüm öğrencilere fayda sağlayabilecek şekilde öğretme sürecidir. Öte yandan, entegrasyon, esas olarak özel gereksinimli öğrencileri ana akım eğitime dahil etmeye odaklanır.

Bütünleştirme yaklaşımına göre, SEN'li öğrenci ana akım sınıfa uyum sağlamalı ve böylece ihtiyaçlarını karşılamalıdır. Bütünleştirme yaklaşımında, Öğrencinin sınıfta olması yeterli değildir. Öğrenmesi ve geliştirmesi gerekeni okulda bulmalıdır, bu da okulun 1994 Salamanca bildirgesinde belirtildiği ve önerildiği gibi, özellikleri ve özgüllükleri ne olursa olsun tüm öğrencileri kabul etmeye hazır olduğu anlamına gelir. Odak noktası ayrıca sadece SEN'li öğrenci için değil, aynı zamanda diğer tüm öğrenciler için katılımı iyileştirmek ve öğrenci ihtiyaçlarını karşılamaktır. Bunun için tüm üniversitenin değişmesi gerekir.

Kapsayıcı eğitime yönelik profesyonel inançlar ve tutumlar çok önemlidir, çünkü inançları ana akım eğitime giren öğrencilerle ilgili kararları etkiler. Profesyoneller kapsayıcılığı desteklemezlerse, daha fazla öğrenci dahil edilmek yerine ana akım eğitime entegre edilecektir. Profesyoneller için eğitimler, inançları ve tutumları öncesinde ve sonrasında ele almak ve ayrıca kapsayıcılığa yönelik ortak bir anlayış ve net yönergeler oluşturmak için tasarlandığında önemlidir.

2. Akademik Gereksinimler ve Makul Düzenlemeler/Ayarlamalar

Engelli gençlere yönelik Engellilik Destek Moderatörü olarak, nitelikli başvuru sahiplerine veya engelli öğrencilere karşı engellilik temelinde ayrımcılık yapmamasını veya ayrımcılık etkisi yaratmamasını sağlamak amacıyla akademik gerekliliklerin gerektiği ve uygun olduğu şekilde değiştirilmesi için çalışmalısınız.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kùltür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Uygun olduğu takdirde, değişiklikler aşağıdakileri içerebilir ancak bunlarla sınırlı değildir:

- bir gereksinimin tamamlanması için izin verilen zaman uzunluğundaki değişiklikler,
- belirli derslerin yerine geçilmesi gerekliliği ve
- Zorunlu bir dersin yürütülme biçiminin uyarlanması.

Ayrıca, engelli gençler üniversitesi tarafından seçilen binaların erişilebilir çevre unsurlarına (giriş ve iletişim alanları, ortak kullanım alanları ve alanları, sağlık-hijyenik ve yardımcı tesisler) göre geliştirilip/ayarlanıp ayarlanmadığını kontrol etmeliyiz:

- Merdivenler, rampalar, asansörler vb.
- erişilebilir park yerleri
- erişilebilir koltuklar / banklar /
- erişilebilir giriş
- erişilebilir lobiler ve koridorlar
- erişilebilir tuvaletler
- erişilebilir ve uygun zemin kaplaması.

Üniversite ve akademik senato/konseyi tarafından onaylanan bir süreçle bir öğretim programı için elzem olduğu belirlenen akademik gereklilikler ile sertifikasyon ve lisanslama gereklilikleriyle doğrudan ilgili olan akademik gereklilikler ayrımcı olarak kabul edilmez.

Uygun durumlarda, öğrencilere eğitimin daha da geliştirilmesi sürecine girdi sağlamaları için de izin verilmelidir. Sonuç dokümantasyonu, akademik gerekliliğin açıklamasının yanı sıra eğitim hedefine ulaşmak için alternatiflerin titiz bir değerlendirmesini de içermelidir.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Uygun akademik düzenlemeler yapmaya çalışırken, fakülte üyeleri, engelli öğrencilere yönelik hizmetlerdeki personel, Engellilik Destek Moderatörleri ve engelli öğrenciler/gençler, nitelikli engelli öğrencilerin bireysel eğitim ihtiyaçlarını karşılayan, hizmetin, programın ve/veya etkinliğin temel doğasını değiştirmeyen ve gereksiz mali veya idari yükler yaratmayan makul düzenlemeler geliştirmek için birlikte çalışmalıdır.

Bu etkileşimli süreçte, engelli bir öğrenciye olası düzenlemeler arasından tercihini belirtme fırsatı verilmeli ve belirtilen tercih süreçte dikkate alınmalıdır.

Engelli öğrencilere sağlanan destek hizmetleri ve düzenlemelerin türü ve miktarı, her üniversitenin Rektörü veya engelli öğrencilere yönelik programın yetkilisi tarafından, düzenlemeyi talep eden öğrenciyle ve uygun olduğu takdirde etkilenen öğretim üyeleri ve personelle istişare edilerek belirlenecektir. Katılımcılar, bireysel olarak reçete edilen cihazlar/destekleyici teknolojiler, kişisel kullanım için ekran okuyucular veya kişisel nitelikteki diğer cihazlar veya hizmetler geçerli yasa uyarınca gerekli değildir.

Belirli bir üniversite kapsamında yeterlilik kazanan öğrencilere sunulan konaklama, destek hizmetleri ve programlar şunları içerebilir, ancak bunlarla sınırlı değildir:

- Engellilikleriyle ilişkili özel akademik gereksinimlere sahip öğrenciler için öğretim üyeleriyle istişare de dahil olmak üzere uzmanlaşmış hizmetlerin koordinasyonu ve yönetimine yönelik faaliyetler.
- Engellilikle ilgili danışmanlık ve rehberlik, uzmanlaşmış akademik, mesleki ve akran danışmanlığı dahil.
- Engelli öğrenciler adına kampüs ve toplum kuruluşlarıyla irtibat kurulması, bu kuruluşlara yönlendirme ve takip hizmetlerinin sağlanması.

- Uyarlanabilir/destekleyici teknolojiler (örneğin TTS (metinden konuşmaya), yardımcı dinleme cihazları, uyarlanabilir bilgisayar donanımı veya yazılımı) ve ortaya çıkan teknolojiyle birlikte kullanılabilir hale gelebilecek yeni cihazlar.
- Sözlü ve işaret dili tercümanları.
- Sınıf içi ve akademik aktivitelerde yazma, not alma ve elle müdahale için not tutucular.
- Kolej derslerine ve ilgili eğitim faaliyetlerine gidiş-dönüş kampüs içi hareketlilik yardımı (topoğrafyası ve faaliyetleri bu tür düzenlemelere ihtiyaç duyan kampüsler tarafından sağlanır).
- Ekran okuyucular.
- Öncelikli kayıt, mali yardım başvurularında yardım ve ilgili üniversite hizmetleri de dahil olmak üzere kayıt yardımı.
- Bantlı, büyük puntolu ve Braille materyallerin sağlanması dahil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere transkripsiyon hizmetleri.
- Kampüs içi park kaydı, geçici park izni düzenlemeleri ve eyalet plakası olmayan öğrenciler için başvuru yardımı gibi özel park hizmetleri.
- Öğrencileri kampüs ortamıyla tanıştırmak için tamamlayıcı uzmanlaşmış oryantasyon. Engelli öğrenciler için uzatılmış zaman, uyarılma (mod veya sunum ancak test içeriğini, kapsamını veya derinliğini değiştirmeden) ve sınav gözetmeni gibi sınav alma kolaylaştırıcılığı.
- Kampüsler, kampüs tarafından sağlanmayan özel dersler veya teşhis değerlendirmeleri sunmayı seçebilir.
- Özellikle COVID-19 salgını nedeniyle engelli öğrencilerin ihtiyaçlarına göre ek düzenlemeler, destek hizmetleri ve programlar sağlanabilecektir.

Engelli gençlerin ayrıca şu hakları vardır:

- Belirli eğitim ihtiyaçlarına bağlı olarak etkinliklerin oluşturulmasını talep etmek;

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

- Öğrenci grubu ile öğretim elemanı arasında çalışma seanslarının zamanını kararlaştırmak;
- Karşılıklı mutabakata varılarak öğretim elemanlarıyla bireysel görüşmelerin düzenlenmesi;
- Sınavların ilgili öğretim elemanı ile sınav tarihi belirlenerek bireysel protokol ile yapılması;
- - Hareket kabiliyeti kısıtlı öğrenciler için dönem sonu sınavına çevrimiçi (örneğin ZOOM üzerinden) girmek için - Rektörlüğe başvuruda bulunulması şartıyla;
- uzaktan eğitime aktarılacak;
- Bireysel müfredata göre eğitmek.

Sadece sanal ortamda (e-üniversite) eğitim almak isteyen engelli öğrenciler için, aşağıdakiler gibi çok sayıda alternatif eğitim fırsatı ve kaynağı bulunmalıdır:

- İnternet tabanlı sistem, aşağıdaki hizmetleri sunmaktadır:
 - e-posta;
 - tematik ve süreç odaklı bilgilendirme;
 - dosya düzeyinde bilgi aktarımı için alan;
 - ağ kullanıcıları arasında doğrudan iletişim araçları;
 - uzmanlaşmış forumlar;
 - güncel olayların takvimi;
 - bilginin elektronik ortamda yayınlanması için uzmanlaşmış ortam;
 - kişisel dosya sağlanması;
 - Rapor ve konferanslardan elde edilen elektronik kaynaklar;
 - Öğretmenlerin bilimsel gelişme ve yayınlarının elektronik veri tabanı vb.
- Hedef öğrenci gruplarının öğrenimini desteklemek için özel bir modüle sahip e-öğrenme ve uzaktan öğrenme için internet tabanlı sistem. Öğrencilere sağlanan çalışma materyalleri ve kendi kendine çalışma kaynakları şunları içermelidir:
 - Konulara göre ayrılmış dosyalarda dersler, ayrıca diğer materyaller (sorular, ödevler, vb.) de dahil edilmiştir;

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

- Dönem  devleri/ zetleri, vaka çalışmaları/hazırlık konuları ve bunlara ilişkin gereklilikler;
- Her disiplinde önerilen literatür listesi;
- Yarıyıl sonu sınavının yapılmasına ilişkin anket ( zet);
- Öğretim elemanına ait veriler;
- Öğretim görevlileriyle online görüşme yapma imk nı;
- Çevrimiçi testler ve diğ r bilgiler ile idari hizmetler;
- Video konferans sistemi ve sanal kütüphane.

Ayrıca, yardımcı araç ve hizmetlere ve makul değişiklik veya düzenlemelere ihtiyaç duyan öğrenciler, programlamayı veya hizmetleri kolaylaştırmak için taleplerini mümkün olan en erken zamanda engelli öğrencilere yönelik hizmetler ofisine iletmelidir.

personel, ekipman ve/veya diğ r malzemelerin edinimi. Engelli  ğrenciler için programdan sorumlu kişiler, hizmetlerin sağlanmasını uygulamak için kampüs yönergelerini belirleyecektir.

Talep edilen bir düzenlemenin reddedildiği öğrenciler, kampüs içi resmi ve gayri resmi uyuşmazlık  z m süreçleri aracılığıyla karara itiraz edebilirler. Her kampüs, uygun usul prosedürleri ve hızlı ve adil uyuşmazlık  z m  sağlayan şikayet prosedürlerini benimseyip yayınlayacaktır. Engelli  ğrenciler için program direktörü tarafından yetkilendirilen hizmetler, şikayet süreci boyunca devam etmelidir.

3. Destek ve danışmanlık ekibi

Engelli öğrencilere yönelik hizmetler konusunda sistem çapında bir destek ve danışma ekibi, engelli gençlerin ihtiyaçlarını ele alan eğitim ve idari politikaları gözden geçirmek, değerlendirmek ve önermek amacıyla her üniversitede kurulacaktır. Ekip, gerektiğinde her yıl toplanacak ve toplantıların özet notlarını muhafaza edecek ve kullanıma sunacaktır.

Böyle bir komitenin olası yapısı şu şekilde olabilir:

1. Rektör tarafından atanacak başkan/iki yıllık görev süresi.
2. Öğrenci ve Akademik İşlerden Sorumlu Bir Başkan Yardımcısı/iki yıllık süre.
3. Engelli iki öğrenci/iki yıllık, çakışan dönemler.
4. İki Akademik Kurul temsilcisi.
5. İdari personelden bir temsilci.
6. Üyelik, çeşitli kampüslerden/fakültelerden ve engelli kategorilerinden temsilcileri içermelidir.

Her üniversite, engelli öğrencilere yönelik hizmetler konusunda bir danışma ekibi kurarak, engelli öğrencilere yönelik mevcut kampüs politikalarının ve prosedürlerinin değerlendirilmesine yardımcı olacak, engelli öğrencilere yönelik programlar ve hizmetlerle ilgili planlar geliştirecek, öncelikler önerecek, engellerin kaldırılması önceliklerini gözden geçirecek ve her üniversitenin geçiş planında tanımlandığı şekilde zaman çizelgeleri oluşturacaktır.

Her kampüs, engelli öğrencilerin kayıtlarına ilişkin yıllık verileri sağlayacaktır.

Engelli destek moderatörleri, gruplar oluşturulurken özel eğitim ihtiyaçlarına bağlı olarak kaynak öğretmenler/eğitmenler/mentörlerle yoğun bir şekilde çalışmalıdır.

Engelli gençlere yönelik Engelli Destek moderatörlerinin işlevleri şunları içermelidir:

- Ders içeriğinin tartışılması;
- işin ilerleyişi hakkında geri bildirim sağlamak;
- görevlerin her bir öğrenci için zorluk derecesine göre derecelendirilmesi;
- öğrenci çalışma planlarını desteklemek;
- öğrencileri motive etmek;
- öğrencilerin bireysel projelerinde çalışmalarını desteklemek;
- seminerlere/web seminerlerine katılımda bulunmak;
- İdari konularda danışmanlık.

Engelli gençlere yönelik Engellilik Destek Moderatörleri ayrıca şunları da desteklemelidir:

- Öğretim görevlisi, bazı danışmanlıkların uygulanması sırasında, danışmanlık sırasında öğrencilerin ortaya çıkan sorularını analiz etmek, özetlemek ve kendisine iletme, öğretim görevlisini öğrencilerin hazırlık süreci hakkında bilgilendirmek;
- çevrimiçi danışmanlık;

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

- Öğrencilerin bağımsız çalışmalarını desteklemek, makale, tez, dönem ödevi vb. hazırlanmasında onlara danışmanlık yapmak;
- Öğrencilerin ders materyaline ne ölçüde hakim oldukları, hazırlıklarının organizasyonu ve planlanması konusunda yönlendirilmesi;
- Danışmalar sırasında belirli bir soruna vurgu yapılması, ek video ders anlatımı vb. için öğretim görevlisinin olası düzeltmelere karar vermesi/öğrencilerin hazırlanması sürecinde;
- Öğrencilerin öğrenme motivasyonunun artırılması, eğitime devam etmelerinin teşvik edilmesi;
- e-öğrenme ve uzaktan öğrenme platformunda bilgi yayınlanması.

Eğitim sırasında onlarla iletişim şu şekilde gerçekleştirilir:

- e-posta yoluyla yazılı olarak;
- şahsen - danışmalar sırasında;
- ses / görüntü - Skype veya ZOOM üzerinden;
- web tabanlı öğrenme için eksiksiz entegre sistem / karma öğrenmenin uygulanması yoluyla
- ek materyal alma, sorular, ödevler, bitmiş işlerin iadesi, ders programı ve programda olabilecek değişiklikler hakkında bilgi alma, meslektaşlarla iletişim kurma.

4. Öğrencilerin ihtiyaçlarının belirlenmesi

Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarının değerlendirilmesi sırasında yukarıdaki destek ekibindeki uzmanlar şunları yapmalıdır:

- Değerlendirme metodolojilerini kullanın (Öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarının değerlendirilmesi için metodoloji, İşlevsel değerlendirme ve bilişsel engelli ve otistik gelişim spektrumuna sahip öğrencilerle çalışma metodolojisi, Çoklu engelli öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarının değerlendirilmesi metodolojisi), ülkeden ülkeye değişebilen sözel ve sözel olmayan değerlendirme yöntemleri. Birçok ülkede bu ayarlamalar PECS sistemi, MACATON, birlikte iletişim, Tadoma yöntemi, C-MAP yöntemi ve diğer yöntemlerin kullanımını, yara araçlarının standardizasyonunu içerebilir - Test "Binet-Terman" Test Wexler, vb.;
- Öğrencinin eğitimsel ve kişisel başarılarını göz önünde bulundurun;
- Öğrencinin sosyal ve duygusal gelişimini göz önünde bulundurun;
- Resmi ve gayri resmi izleme ve değerlendirme yöntemlerini kullanın;

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) İnsanın İşlevselliği, Engellilik ve Sağlığının Uluslararası Sınıflandırması (ICF) uyarınca ve WHO Hastalıkların Uluslararası Sınıflandırması - ICD 10 dikkate alınarak, öğrencilerin değerlendirilmesi öğrencinin veya öğrencinin Bireysel İhtiyaç Değerlendirme Kartı ile gerçekleştirilir. Aşağıdaki bileşenleri içerir:

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

- Öğrencinin işleyişinin değerlendirilmesi;
- Öğrencinin kişisel gelişimi için ihtiyaç duyduğu ek desteğe ilişkin kaynaklara ilişkin bireysel gereksinimlerin değerlendirilmesini yapan ekibin görüşü;
- Ek desteğin özgüllüğünün ve türünün belirlenmesi - kısa vadeli veya uzun vadeli;
- Sosyal hizmetler de dahil olmak üzere diğer hizmetlerin kullanılması veya diğer faaliyetlerde bulunulması yönünde bir öneri.

5. Evrensel öğrenme tasarımı – sorunlar ve azaltma fırsatları

Evrensel bir tasarımın uygulanması öğrenmeyi daha erişilebilir hale getirebilir. Örneğin, müfredat öğrencinin birden fazla değerlendirme yöntemi (yazılı sınav, sözlü sınav, ödev vb.) arasında seçim yapmasına izin verilerek daha erişilebilir hale getirilebilir. Multimedya ve diğer tekniklerin kullanımı gibi, örneğin rol yapma, aktivitelerde yardımcı araçların kullanımı (eğitim robotları veya ses kayıt ürünleri vb.) gibi, öğrencinin öğrenmeye katılımının esnek yolları vardır. Öğretim içeriği sözlü ve görsel stratejiler kullanılarak sunulabilir.

Öğrenciler materyale farklı biçimlerde erişebilmelidir. Örneğin, materyali PDF biçiminde sağlamak, metinden konuşmaya teknolojilerine güvenen öğrenciler için erişilebilir hale getirir veya materyallerini Braille biçiminde dönüştürmeyi ve yazdırmayı tercih ederler. Dahası, katılımlarını engelleyen okuma zorlukları olan

öğrenciler, okumakta zorlandıkları kelimelerin yerine sembollerle desteklenen materyale erişebilmelidir.

Öğrenme, öğrencileri aktivitelere aktif olarak dahil ederek desteklenmelidir. Örneğin, jest tanıma teknolojilerinin kullanılması, öğrencilerin tüm vücut jestlerini kullanarak bir hikaye ile etkileşime girmesine olanak tanıyabilir. Bir çalışma, bunun "küçük çocuklarda, bir hikaye deneyiminin aktif bir parçası haline geldikleri için heyecanı sürdürdüğünü" göstermektedir. Bu yöntem, hareket halinde olmak isteyen veya iletişim kurmak için jestlere güvenen öğrenciler için faydalı olabilir (Banes ve diğerleri, 2019).

Dikkat edilmesi gereken birkaç konu var:

- Kimlik, geçmiş ve yetenekler eğitim fırsatlarını belirler.
- Ayrımcılık, kalıp yargı ve damgalama mekanizmaları dışlanma riski altında olan tüm öğrenciler için benzerdir.
- Eğitimde kapsayıcılığın önündeki en önemli engel, bunun mümkün ve arzu edilir olduğuna dair inancın eksikliğidir.
- Bazı ülkeler kapsayıcılığa doğru geçiş yaparken, ayrımcılık hâlâ yaygın.
- Finansmanın en çok ihtiyaç duyanlara yönelik olması gerekiyor.
- Öğretim görevlileri, öğretim materyalleri ve öğrenme ortamları, çeşitliliği benimsemenin faydalarını sıklıkla göz ardı ediyor.

Akran işbirliği öğrenciler arasında olduğu kadar öğretim görevlileri arasında da çok etkili olabilir. Akran işbirliğine olanak sağlayan bir ortam öğrencilerin küçük gruplar halinde ve çiftler halinde çalışmasına yardımcı olur. Wealther-Thomas ve diğerleri (2000), "öğretim görevlilerinin etkileşimli öğretim, talimatları sunma, inceleme ve izleme için farklı yollar kullanma gibi farklı öğretim yöntemlerinden yararlanmaları gerektiğini" öne sürmektedir. Ek öğretim görevlileri olması seçeneği olduğunda, biri öğretebilir ve diğeri belirli öğrencileri izleyebilir (eğer takip ederlerse). Öğrenciler karışık gruplara ayrılmalı ve her ortak öğretim ortağı aynı materyali gruplardan birine

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

öğretmelidir. Öğretim görevlileri, talimatlar veya uygulama için küçük öğrenci gruplarının çeşitli istasyonlara döndüğü öğretim istasyonları oluşturabilir.

Öğretmenler, yukarıda görüldüğü gibi, bu yöntemi yalnızca öğretimleri sırasında değil, aynı zamanda uygulamalarında genel bir felsefe olarak da kullanabildikleri için akran öğreniminden faydalanabilirler. Örneğin, iyi uygulamaları paylaşmak veya öğrencileriyle ilgili endişelerini tartışmak için bir kanalları olabilir. Bunu eğitim materyali ve diğer kaynakları paylaşmak için kullanabilirler, bu tüm personel için yararlı olur ve vakaları ve kapsayıcı uygulamaları hakkında daha fazla bilgi ve iyimserlik kazanmalarını sağlar.

Bu, aynı zamanda onların sıfırdan materyal oluşturma veya kaynak araştırma zahmetinden de tasarruf etmelerini sağlayabilir.

Akran işbirliği, öğretim görevlilerinin üniversitedeki tüm öğrenciler için daha kapsayıcı bir ortam yaratmak için bir ekip olarak çalışmalarını sağlar. Birlikte daha fazla güce sahip olurlar ve sınıflarının yapısı ve tüm üniversite ortamı hakkında daha kapsayıcı hale getirmek için kararlar alabilirler. *Örneğin* , bu, öğrenci katılımını destekleyecek farklı alanlar sağlamak olabilir. Bir fikir, üniversitenin belirli alanlarında renk kodlaması kullanmaktır; bu, bir alanın rahatlamak (gürültüden bunalmış hissedebilecek öğrenciler için), başka bir alanın bahçecilik için, başka bir alanın duyuşal aktiviteler için vb. olacağı anlamına gelir. Böyle bir ortam, daha fazla öğrencinin dahil hissetmesini sağlar.

Kapsayıcı öğretim, tüm öğrencilerin değerli hissettiği ve öğrenmeye eşit erişime sahip olduğu bir öğrenme ortamı yaratmak için tüm öğrencilerin çeşitli ihtiyaçlarını ve geçmişlerini dikkate alan çeşitli yaklaşımların birleşimidir.

Öğrenme ortamı doğrudan öğrenme çıktılarıyla ilişkilidir. Bir öğrencinin aidiyet duygusu, öğrenme ortamı etrafında gelişen motivasyonu, katılımı ve başarıyı öngörür. Kapsayıcı öğretim uygulamalarını dahil etmek, şu öğrenme ortamını yaratır:

- öğrencilerle destekleyici ilişkiler geliştirirler ;
- Öğretmenler nezaketsizlik ve verimsiz çatışma potansiyelini azaltır;
- Öğrenci katılımı ve etkileşimi artar;
- Öğrencilerin entelektüel risk alma, zor konuları çözmede ısrar etme ve farklı bağlamlarda öğrendiklerini koruma olasılıkları daha yüksektir.

Öğretmenler, sınıflarını daha kapsayıcı hale getirmek için dışarıdan destek isteyebilir ve alternatif materyaller kullanabilirler. Kapsayıcı sınıf, yalnızca engelli öğrencilere erişilebilirlik sağlamak anlamına gelmez, aynı zamanda engelli olmayan diğer öğrencileri de akranlarına yardım etmeye ve birlikte öğrenmeye teşvik etmek ve motive etmek anlamına gelir.

Öğretmenler her iki grubu da kontrol etmekte ve aralarındaki uyumu sürdürmekte zorlanabilirler. Ancak, kapsayıcı sınıftaki adımlarını planlamak için bazı bilgilendirici ve pratik kaynaklardan yararlanabilirler.

Evrensel Tasarım Öğrenme, ¹³öğretim görevlilerinin şunları yapmasına yardımcı olur:

- Misafirperver ve saygılı bir öğrenme ortamı yaratın;
- Temel ders bileşenlerini belirleyin;
- Açık ve yüksek beklentileri iletin ve yapıcı geri bildirim sağlayın;
- Tüm öğrenciler için fırsatları artırmak amacıyla öğrenmeye doğal destekler sağlayın;
- Farklı öğrenme tercihlerini, yetenekleri, öğrenme yollarını, önceki deneyim ve bilgileri dikkate alan öğretim yöntemlerini kullanın;
- Öğrencilere bilgilerini göstermeleri için birden fazla yol sunun ;

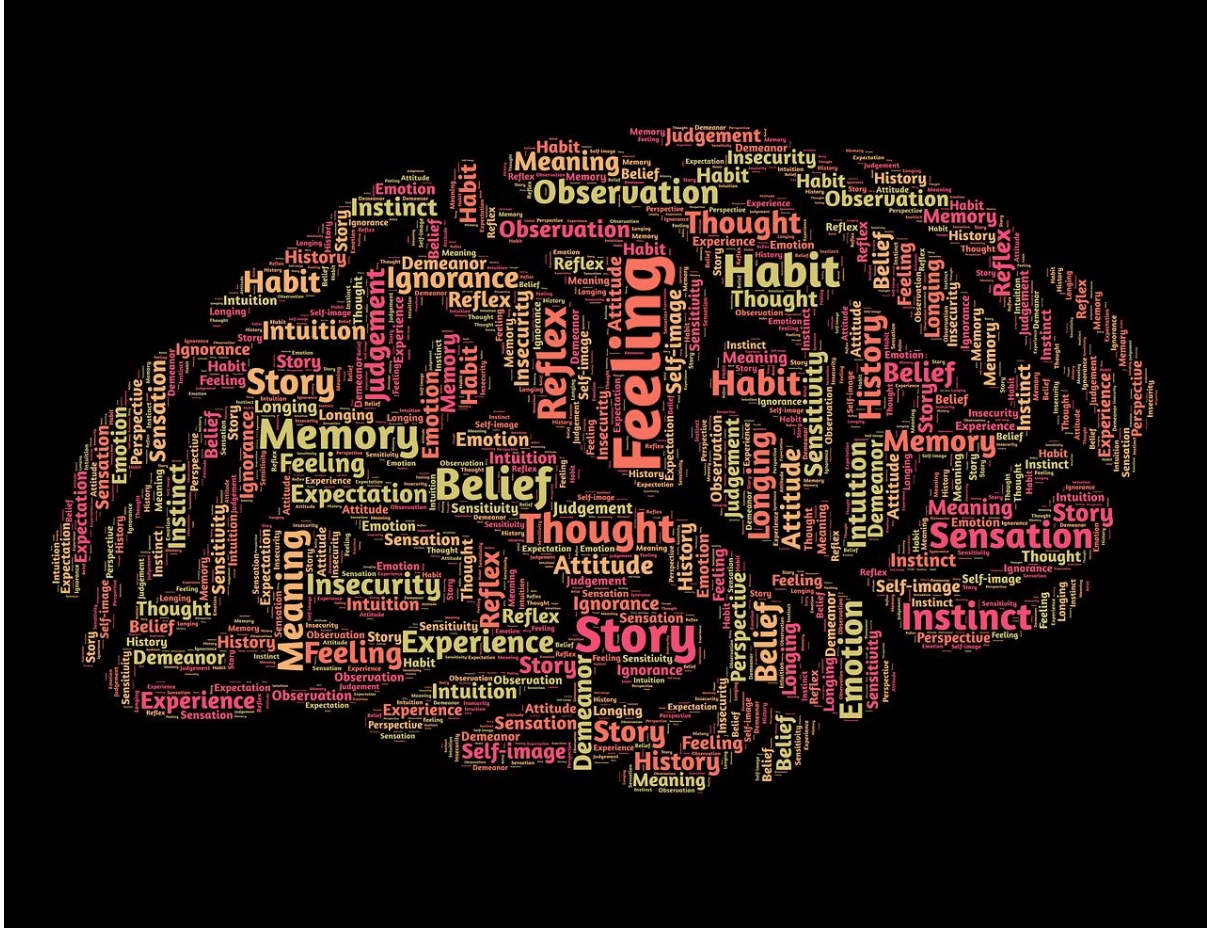
¹³Daha Kapsayıcı Pedagoji Kontrol Listesi için Evrensel Tasarım. <http://ucat.osu.edu/wordpress/assets/UDL-self-assessment-handout.pdf>

- Öğrenciler arasında ve sizinle öğrenciler arasında saygılı etkileşimi teşvik edin (örneğin öğrenci geri bildirimleri).¹⁴

¹⁴Chickering, AW ve Gamson, ZF (1999). Lisans eğitiminde iyi uygulama için yedi ilkenin geliştirilmesi ve uyarlanması. *Öğretim ve öğrenme için yeni yönler*, 1999 (80), 75-81.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

6. Kapsayıcı öğretim/ders veren personelin kapsayıcı öğretimi teşvik etme konusundaki yeterlilikleri ve tutumları

Kapsayıcı eğitimin daha geniş bir şekilde anlaşılması, üniversitelerin tüm öğrencilere eşit ve nitelikli eğitim fırsatları sunarak tüm öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılaması anlamına gelir. Kapsayıcı eğitim, üniversitelerin değişmesini ve tüm öğrencilere, yani 'savunmasız' ve 'engelli kişiler' olarak kabul edilenlere yanıt vermesini gerektirir. Bu, normal üniversitelerdeki öğretim görevlilerinin olumlu tutumlara sahip olması ve tüm öğrencilerin öğrenme kapasitesine sahip olduğuna ve tüm öğrencilerin dostça, güvenli ve kapsayıcı bir ortamda öğrenmeleri için fırsatlar sağlayan pedagojik araçların olduğuna inanması gerektiği anlamına gelir.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Öğretim görevlileri kendi kapasiteleri konusunda olumlu olmalı ve tüm öğrencileri için öğrenmeyi teşvik etmekten sorumlu olmalıdırlar. Forlin ve Chambers (2011) tarafından öne sürüldüğü gibi, ana akım üniversite öğretim görevlisi kapsayıcı eğitimin başarısındaki en önemli bileşendir ¹⁵. Rose, öğretim görevlilerinin daha kapsayıcı üniversiteler inşa etmede önemli bir unsur olduğunu söyleyerek buna ekliyor. ¹⁶Kapsayıcı bir sınıfta çalışmak için öğretim görevlisinin hem kapsayıcı eğitime karşı olumlu bir tutuma sahip olması hem de kapsayıcılık hakkında "bilgi sahibi olması", bunu "yapması" ve buna "inanması" gerekir ¹⁷. Başka bir deyişle, bir öğretim görevlisi kapsayıcı eğitimi "yaparak", bunu nasıl yapacağını "bilerek" ve yaptığı şeye "inanarak" uygulamalıdır. Rose, bu öğretim görevlilerinin kapsayıcı eğitim hakkında şunları bilmesi gerektiğini belirtiyor:

- Öğretim stratejileri
- Engellilik ve özel ihtiyaçlar
- Öğrenciler nasıl öğrenir?
- Öğrencilerin ne öğrenmesi gerekiyor?
- Sınıf organizasyonu ve yönetimi
- Gerektiğinde nereden yardım alabilirim?
- Zorlukların belirlenmesi ve değerlendirilmesi
- Öğrencilerin öğrenimini değerlendirme ve izleme
- Yasal ve politika bağlamı

"Yapmak" şu anlama gelir:

- Bilgiyi eyleme dönüştürmek
- Yansıtıcı uygulamanın ötesine geçmek
- Uygulamayı geliştirmek için kanıt kullanma

¹⁵Forlin, C., &Chambers, D. (2011). Kapsayıcı eğitim için öğretmen hazırlığı: bilgiyi artırmak ancak endişeleri artırmak. *Asya-Pasifik Öğretmen Eğitimi Dergisi* , 39(1),17-32. <https://doi.org/10.1080/1359866X.2010.540850>

¹⁶Rouse, M. (2008). Kapsayıcı uygulama geliştirme: Öğretmenler ve öğretmen eğitimi için bir rol? *Kuzey'de eğitim* , 16, 6–13.

¹⁷Rouse, M. (2008). Kapsayıcı uygulama geliştirme: Öğretmenler ve öğretmen eğitimi için bir rol? *Kuzey'de eğitim* , 16, 6–13.

- Meslektaşlarınız ve öğrencilerinizle nasıl çalışacağınızı öğrenin
- 'Aktivist' bir profesyonel olmak

Kapsayıcı eğitime inanmak şu anlama gelir:

- Tüm öğrencilerin eğitime değer olduğu
- Tüm öğrencilerin öğrenebileceği
- Öğrencilerin hayatlarında fark yaratma kapasitesine sahipler
- Bu tür çalışmaların sadece uzmanların yapabileceği bir iş değil, onların sorumluluğunda olduğunu.¹⁸

Kapsayıcı öğretim görevlileri, kapsayıcı pedagojinin içeriği ve pedagojik bilgisinin yanı sıra kapsayıcı eğitime, sınıftaki çeşitliliğe ve engelliliğe karşı olumlu tutumlara sahip olmalıdır. Ayrıca, öğretim görevlileri bilgilerini uygulamaya koymalı ve sürekli olarak ilerlemeyi yansıtmalıdır.

Kişisel gelişime yönelik ek destekler şunları içerebilir:

- Psikososyal rehabilitasyon, işitme ve konuşma rehabilitasyonu, görme rehabilitasyonu, iletişim bozuklukları ve fiziksel engellilerin rehabilitasyonu;
- Erişilebilir mimari, genel ve uzmanlaşmış destek ortamı, teknik olanaklar, uzmanlaşmış ekipman, öğretici materyaller, metodolojiler ve uzmanlar sağlamak;
- Duyusal engelli öğrencilere yönelik özel konularda eğitim verilmesi;
- Kaynak desteği.

Eğitimle ilgilenen herkesin uyması gereken kapsayıcılık kuralları şunlardır:

- Gün içerisinde tüm öğrencilerin hem eğitimsel hem de ders dışı etkinliklerde sınıf içi etkinliklere tam katılımı;
- Hem sınıf içinde hem de teneffüslerde iletişimin sonuç verici ve yoğun olması;

¹⁸Rouse, M. (2008). Kapsayıcı uygulama geliştirme: Öğretmenler ve öğretmen eğitimi için bir rol? *Kuzey'de eğitim*, 16, 6–13. (s.13, s. 14)

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

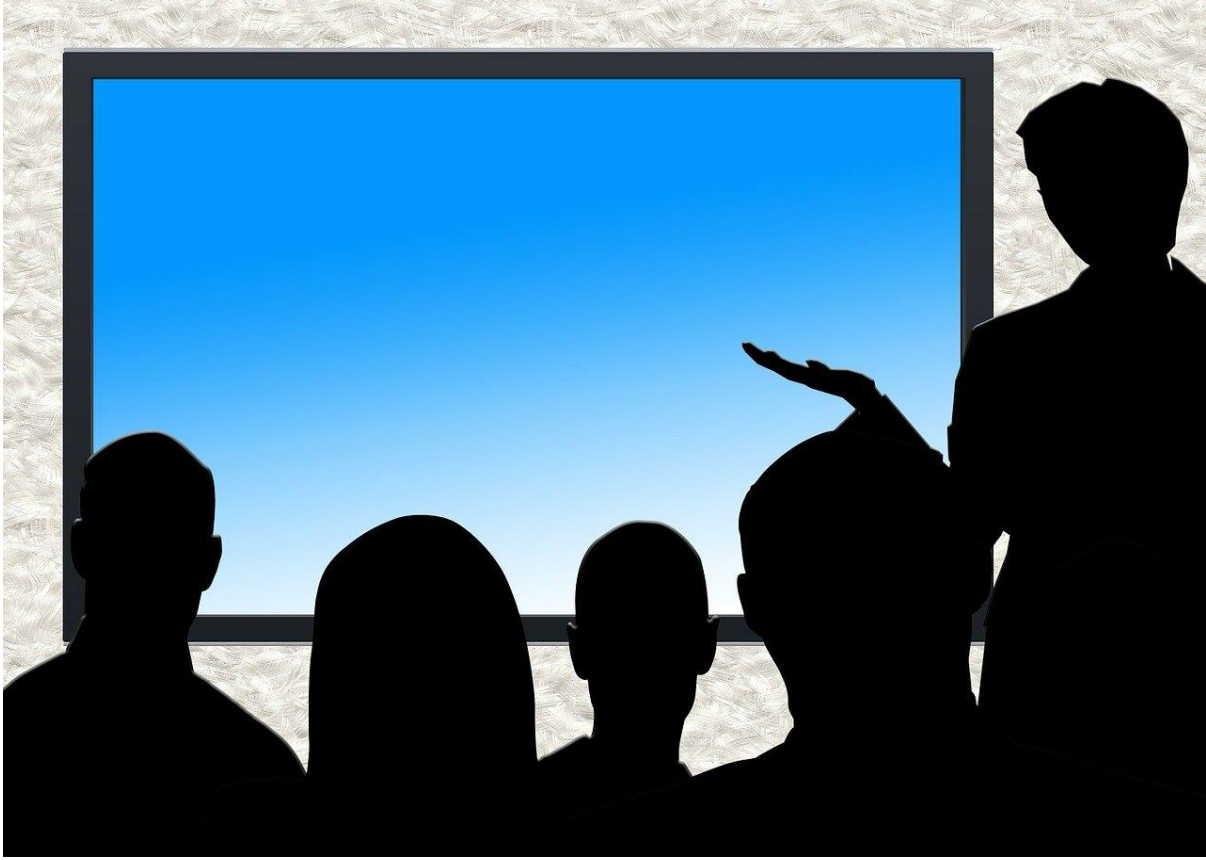
- Sınıfın günlük organizasyonu;
- Müfredatın esnek bir şekilde uyarlanması ve değiştirilmesi;
- Her güne özel bireysel planlama;
- Genel, tamamlayıcı ve özel destek kaynaklarıyla bireysel desteğin etkin bir şekilde sağlanması;
- Yardımcı cihaz ve yardımcı teknolojilerin bireysel olarak uygulanması;
- Birlikte çalışmak veya belirli faaliyetleri gerçekleştirmek (birlikte "farklı" öğrencilerle öğrenmek dahil);
- Aşırı/acil durumlarda davranışların olumlu şekilde ele alınması.
- Özetle, öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerle çalışan her öğretim görevlisi için aşağıdaki önemli noktalar geçerlidir:
- Her öğrenci için farklı öğretme ve öğrenme zamanı;
- Küçük adımlarla öğrenme;
- Daha fazla uygulama yoluyla öğrenme ve proje tabanlı öğrenmenin unsurlarını tanıtmak;
- Duygularla öğrenme;
- Öğrencinin duyuşal profili dikkate alınarak;
- Öğrencinin ilgi alanlarını göz önünde bulundurarak;
- Bilginin çok duyulu sunumu;
- Talimatlar, belirli bir öğrenciye yoğunlaşmak için bireyseldir;
- Derslerin miktarı öğrencinin ihtiyaçlarına göre belirlenir, idari zorunluluklara (ders uzunluğu, süreklilik vb.) göre belirlenmez;
- Eğitim materyalleri karmaşıklık derecesine göre derecelendirilir;
- Her zorluk seviyesinde, bir sonraki seviyeye geçmeden önce beceriler akıcılık içinde özümser;
- Her düzeyde, öğrenilen çeşitli unsurlar arasında bağlantı kurulması ve genel görünümde yeni temaların eklenmemesi;
- Mümkünse öğrenci motivasyonunu artıracak "önlenebilir hatalar" öğreniminin tanıtılması;

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

- Otomatik yürütmeye izin verilmez;
- Öğrencilerin genel motivasyonu ve öz denetimi için ek kaynaklar bireysel programlara eklenmelidir;
- Öğrencilerin ilgili görevleri anlama ve değerlendirmeye yönlendirilmesi gerekmektedir;
- Rutin ve ritüellerin gözetilmesi;
- Ek veya ara sıra oluşan tahriş edici maddelerin ortadan kaldırılması;
- Çok sayıda tekrar yapmak;
- Hata anında düzeltmeler yapılır;
- Ayarlamaları açıklamak;
- Küçük başarıları da hesaba katarak;
- Kaynak desteği;
- Eğitimlerin etkileşimli, yaratıcı ve yenilikçi modellerle yapılması gerekir;
- Eğitim güvenli olmalı;
- Aile ve toplum bağlamının dahil edilmesi;
- Gönüllülerin katılımı;
- Uygun araç ve gereçlerin ve yardımcı teknolojilerin kullanımıyla öğrenme.

Sınıfta öğrenme güçlüğü çeken her bir öğrenci için hazır evrensel reçeteler ve reçeteler mevcut değildir; ancak öğretim elemanı tartışılan ortak modellere uyduğunda, kendi yeterliliklerini ve pedagojik deneyimini uyguladığında, çeşitli uygun öğrenme stillerinin erdemli kullanımı mevcut olacaktır; öğretim elemanı öğrenme güçlüğü çeken öğrenciyle memnuniyetle çalışacak ve öğrenme güçlüğü çeken bu öğrenci üniversiteye gidecek, zevkle öğrenecek ve eğitimdeki güçlüklerin üstesinden kolaylıkla gelecektir.

7. Eğitim sürecinde yeni bilgi teknolojilerinin kullanımı

Eğitim sürecinde yeni bilgi teknolojilerinin kullanılması, eğitime ilişkin geleneksel bakış açısını değiştirmekte ve;

- Bilimsel ve pedagojik bilgilerin otomatik veri tabanlarının kullanımına dayalı eğitim yönetim mekanizmalarının iyileştirilmesi;
- Öğrencinin kişiliğinin, toplumun çağdaş bilgileşme koşullarında geliştirilmesi görevlerine uygun olarak, eğitim içeriğinin, yöntemlerinin ve örgütsel biçimlerinin seçilmesine ilişkin metodoloji ve stratejinin iyileştirilmesi;
- Öğrencinin entelektüel potansiyelini geliştirmeyi, bilgi, enformasyon ve eğitimin kendi kendine edinilmesi için beceriler oluşturmaya, deneysel ve araştırma faaliyetlerini amaçlayan metodolojik eğitim sistemlerinin kurulması;
- Bilgisayar test, teşhis, izleme ve değerlendirme sistemlerinin oluşturulması ve kullanılması;

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

- Elektronik ders kitaplarının öğrenme aracı olarak yeteneklerinin eğitim, yönetim ve iletişim araçları, bilgi işlem araçları kapsamında uygulanması.

Yeni bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğrenmeye entegrasyonu, yüksek teknoloji ortamında büyüyen ve günlük aktivitelerinde yüksek teknoloji ürün ve hizmetlerinin aktif kullanıcıları olan tüm öğrencilerin eğitim ihtiyaçlarına yanıt verme ihtiyacı tarafından nesnel olarak belirlenir. Bilgiyle doymuş, multimedya, etkileşimli ortamlarda oluşan algı ve düşünce özellikleri, yeni öğrenme ve keşfetme yolları gerektirir. Hayatlarının her alanında dijital teknolojilere doğrudan erişimleri vardır ve bunun davranışları ve düşünme biçimleri üzerinde büyük bir etkiye sahip olması oldukça doğaldır. Bu, yeni teknolojilerin pedagojik uzmanlara çok daha fazla fırsat ve aynı zamanda daha fazla zorluk sunduğunu göstermektedir.

Yeni teknolojilerin hedefleri, eğitim sürecindeki her katılımcının kişisel gelişimini şu şekilde hedeflemektedir:

- Tüm katılımcılar modern teknolojileri kullanarak deneyim yoluyla öğrenirler;
- Her öğrencinin seçim ve ifade özgürlüğüne olanak tanıyan etkileşimli bir ortam yaratmak;
- Aktif ekip çalışması ortamında bilgisayar sistemleri ve yazılımları ile çalışma ve iletişim becerilerinin geliştirilmesi;
- Sosyal etkileşim ve işbirlikçi çalışma fırsatlarının genişletilmesi;
- Öğrencilerin bireysel farklılıklarına, ihtiyaçlarına ve ilgi alanlarına saygı.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımı, öğrencilerin eğitim alanından konuya olan ilgisini artırır, öğrenme materyalinin multimedya aracılığıyla görsel sunumu. Multimedya programlarıyla çalışırken, geri bildirim sağlanır, gerekli bilgilerin hızlı aranması, hipermetne birden fazla çağrı kaydetme zamanı, kısa metinle birlikte, açıklamalara animasyon efektlerinin gösterimi ve senkron dönüşüm eşlik eder.

Modern öğretim görevlileri, öğrenme ortamını sınıfın ötesine genişleterek günlük çalışmalarında yeni teknolojileri kullanmak zorundadır. Üniversite, öğrencilerin yeni teknolojilere erişebildiği bir yer değil, aynı zamanda modern pedagojik yöntemlerin kullanıldığı ve öğrencilerin temel yeterliliklerinin (becerilerinin) geliştirildiği bir alandır.

Öğretmenler, eğitimin öncelikli alanlarında gerekli bilgi ve becerilere sahip olmalıdır - yeni teknolojiler ve etkileşimli yöntemler. Eğitimdeki yeni teknolojiler, şüphesiz bilgi ve becerilerin öğrenilmesi sürecini destekler. Pedagojik uygulamada, bilgi farklı bilgi türlerini birleştirmek için kullanıldığında - metin, statik grafikler, ses ve video - yüksek düzeyde verimlilik vardır.

Bilişim teknolojilerinin eğitimde kullanılması durumunda, öğretim elemanları, geleneksel öğretim yöntemleri ve özel yöntemlerin yanı sıra, öğretim ve öğrenme deneyimlerini artırmak için şunları uygulayabilirler:

- **Destekleyici yöntem** - bu yöntemde, işi sunarken artan hassasiyet için teknolojiler kullanılır. Ek programlar kullanarak, öğrencilerin güvenliğini ve güvenliğini artırmaya yardımcı olur;
- **Kontrolün incelenmesi yöntemi** - Teknoloji, öğrencinin keşfetmesine, deney yapmasına ve çözümler oluşturmaya yardımcı olur. Simülasyon yazılım paketleri, öğrencilerin öğrenme ortamında gerçek hayatı temsil eden sanal ortamlarla deney yapmalarını sağlar;
- **Rehberlik yöntemi** - bilgi öğrenciye uygun seviyede ve zamanda sunulur ve öğrenmedeki ilerlemeye ilişkin geri bildirim sağlanır. Yeni teknolojiler, farklı araçları tek bir üründe birleştirerek öğrencilerin yeni yaratıcı tasarım biçimlerine katılmalarını sağlar;
- **Kaynak yöntemi** - teknolojiler, çevrimiçi veya çevrimdışı olsun, bilgi vb. kaynaklara veya diğer yazılımlara erişmek için kullanılır. Teknolojiyi bir bilgi kaynağı olarak kullanmak, öğrencilerin soru sorarak ve araştırma yaparak yeteneklerini geliştirmelerini sağlar;

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

- **Bağlantı yöntemi** - Öğrenciler arasındaki iletişimi sağlamak için teknolojilerden yararlanılır.
- Bu yöntemlerin öğretim sürecinde öğretim elemanları tarafından kullanılması, öğrencilerin modern eğitime olan ilgisini artırabilir ve sürdürebilir, geleneksel eğitimleri bilgisayarın ve yeni teknolojilerin yararlarıyla tamamlayabilir.

Bu bağlamda eğitim sürecinde multimedya kaynaklarının kullanımının aşağıdaki gibi bazı avantajları olduğu söylenebilir:

- Ders materyalinin içeriğinin kolay, ilgi çekici ve doğru bir şekilde sunulması;
- Öğrenme içeriğinin kolay ve hızlı güncellenmesi;
- Serbest meslek ve grup çalışması olanaklarının artırılması;
- Öğrenenlerde içeriğe karşı olumlu motivasyon yaratmak;
- Öğrencilerin düşünme, karşılaştırma, genelleme yapma, yaratıcılık vb. becerilerini geliştirecek etkinliklere yönlendirilmesi.

8. Dersleri/dersleri/öğrenme aktivitelerini planlarken dikkate alınması gereken temel sorular

Üniversitedeki destek ekibiyle düzenlemeler yapmayı düşünürken aşağıdaki konuları göz önünde bulundurun (öncelikle birlikte çalıştığınız engelli gencin fikrini almayı unutmayın):

Öğrencilerin derse nasıl katılacaklarını düşünün.

Ders, engelli öğrenciler de dahil olmak üzere tüm öğrencilere yardımcı olabilecek seçenekler sunuyor mu?

- Kendi öğrenmelerini nasıl düzenlerler?
- Çaba ve motivasyonu sürdürmek?
- Tüm öğrencilerin ilgisini ve katılımını sağlamak mı?

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Öğrencilere nasıl sunulduğunu düşünün

Bilgiler tüm öğrencilere yardımcı olacak seçenekler sunuyor mu?

- Daha yüksek anlayış ve kavrama seviyelerine ulaşmak?
- Sembolleri ve ifadeleri anlıyor musunuz?
- Öğrenilmesi gerekenin ne olduğunu algılıyor musunuz?

Öğrencilerin stratejik olarak nasıl davranmaları gerektiğini düşünün ve bunları ifade edin.

Etkinlik tüm öğrencilere yardımcı olacak seçenekler sunuyor mu:

- Stratejik mi davranmalıyız?
- Kendilerini akıcı bir şekilde ifade edebiliyorlar mı?
- Fiziksel/sanal olarak yanıt vermek?

Nelere dikkat etmeliyiz?

Hedeflere güçlü bir odaklanma vardır. Bir UDL sınıfında, öğrenciler için öğrenme hedeflerine güçlü bir odaklanma vardır. Öğretmenler ve öğrenciler bu hedeflerin neden önemli olduğunu ve öğrenmek için zorlu, anlamlı fırsatları nasıl desteklediklerini konuşurlar. Ayrıca öğrencilerin kendi öğrenme hedeflerini oluşturduklarını göreceksiniz.

Değişkenliğe odaklanılır. Bir UDL öğrenme ortamında, deneyim, bilgi ve yetenekte farklılıklar beklenir. Tüm öğrenciler için derslere esnek seçenekler eklenir. Bu, sizin ve öğrencilerinizin hedefe doğru çalışırken farklı araçların veya kaynakların onları nasıl desteklediği hakkında konuşmanıza olanak tanır. Ayrıca, tüm öğrencilerinizin aynı anda aynı şeyi yapmayacağı anlamına gelir.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Çevrenin tasarımında engellere odaklanılır. Bir UDL sınıfında (fiziksel veya sanal), odak noktası müfredat hedeflerinin, değerlendirmelerin, yöntemlerin ve materyallerin tasarımının nasıl değiştirileceğidir — öğrencilerin nasıl "düzeltileceği" değil.

Örneğin şunu sorabilirsiniz:

" Öğrencileriniz neden ilgilenmiyor?" UDL, soruyu şu şekilde yeniden çerçevelemenizi öneriyor: "Bu dersin tasarımı öğrencilerin daha iyi katılımını nasıl sağlayabilir?"

Adım 1: Proaktif olarak tasarlayın¹⁹

Proaktif tasarım, dersin/dersin hedefini analiz etmeniz, öğrencilerinizin değişkenliğini öngörmeniz ve derse tasarım stratejileri eklemeniz anlamına gelir. Bu şekilde, öğrenmenin önündeki engelleri azaltabilir ve tüm öğrencilerin hedefe ulaşmak için yollara sahip olduğundan emin olabilirsiniz. Pratikte bunun nasıl görüldüğüne bir bakalım:

Dersin hedefini analiz edin.

Neden: Öğrencilerimiz için çok sayıda hedefimiz var. İçerik uzmanlığı edinmelerini istiyoruz. Beceri edinmelerini, sosyal ve duygusal olarak gelişmelerini ve ayrıca müfredat standartlarını karşılamalarını istiyoruz. UDL ile planlamanın en kritik kısımlarından biri, bir ders hedefinin farklı kısımlarını analiz etmek ve anlamaktır. (Bu farklı kısımlar dersin ölçülebilir çıktılarıdır ve bazen hedefler olarak bilinir.)

Nasıl: Müfredat standartlarınızdan veya hedeflerinizden birini alın ve araçları (öğrencilerin anlayışı nasıl göstermeleri gerektiği) içerikten (öğrencilerin bilmesi gerekenler) ayırın.

Örneğin, öğrencilerinizin kelebek metamorfozunun aşamalarını okuduğu ve ardından sürecin bir diyagramını çizdiği bir ders hayal edin . Bu dersin üç ana hedefi vardır: öğrencilerinizin kelebek metamorfozunun aşamalarını okumasını, öğrenmesini ve

¹⁹<https://www.understood.org/articles/en/lesson-planning-with-universal-design-for-learning-udl> adresindeki yönergelerle göre

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kùltür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

bilimsel bir süreci çizmesini sağlamak. Hedefi analiz etmek için, dersin bu bölümü için birincil hedefi belirlemeniz gerekir.

Dersin tüm hedefleri önemlidir. Sonunda, öğrencilerin hepsini entegre etmesini isteyeceksiniz. Ancak UDL ile planlama, geri çekilmenizi ve bu görevlerin her birinde öğrenciler için engeller olduğunu kabul etmenizi gerektirir. Bu engeller için destek sağlayabilirsiniz.

Aşağıdakileri göz önünde bulundurun:

Birincil amaç okuduğunu anlama üzerinde çalışmaksa, konuyla ilgilenmek bir engel olabilir. Sonuçta, kelebek başkalaşımı tüm öğrenciler için ilgi çekici olmayabilir. Seçilebilecek birkaç konu olması, öğrencilerin ilgi duymalarına ve okuma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olabilir.

Birincil amaç kelebek başkalaşımının aşamalarını öğrenmekse, karmaşık bir metni okumak bir engel olabilir. Çünkü okuma dersin temel parçası değildir, kelebek başkalaşımının aşamaları hakkında bir metinden sese seçeneği veya bir video olabilir.

Öğrenci değişkenliğini önceden tahmin edin.

Neden: Bir dersin birincil amacını belirlediğinizde, öğrencilerinizde değişkenlik olacağını tahmin edebilirsiniz. Bazılarının çok fazla arka plan bilgisi ve becerisi olabilir. Diğerleri hala dili veya akademik kelime dağarcığını nasıl kullanacaklarını öğreniyor olabilir. Bazıları bildiklerini ifade etmekte zorlanabilir veya odaklanma sorunları yaşayabilir.

Hedeflerin, değerlendirmelerin, yöntemlerin, materyallerin ve ortamın tasarımında esnek seçenekler yaratabilir ve bunları tüm öğrencilerinizin kullanımına sunabilirsiniz.

Nasıl: Beynin üç geniş öğrenme ağına uyum sağlayacak şekilde esnek öğrenme seçenekleri tasarlayın: duygusal (öğrenmenin "neden"i), tanıma (öğrenmenin "ne"si) ve stratejik (öğrenmenin "nasıl").

Duygusal ağlardaki çeşitliliği desteklemek için, katılıma yönelik seçenekleri entegre edin, örneğin:

- İlgi çekmek için tercih panoları;
- Çaba ve ısrarı sürdürmek için işbirliği seçenekleri;
- Öğrencilerin öz düzenleme üzerine nasıl düşünebileceklerine dair seçenekler.

Tanıma ağlarındaki değişkenliği desteklemek için, aşağıdaki gibi temsil seçenekleri sunun:

- Algılama için görsel ve işitsel seçenekler;
- Dil ve semboller için kelime bilgisi destekleri;
- Anlamayı kolaylaştıran grafik düzenleyiciler;
- Beğendiklerinizi daha çok, beğenmediklerinizi daha az görün .

Stratejik ağlardaki çeşitliliği desteklemek için eylem ve ifade seçenekleri sunun, örneğin:

- Fiziksel eylem için yardımcı teknoloji;
- İfade ve iletişim için çizim, kayıt, yazma veya inşa etmenin esnek yolları;
- Yönetici işlev becerileri için kontrol listeleri veya ölçütler;
- Engelleri azaltmak için tasarım stratejileri ekleyin.

Neden: Öğrencilerin seçebileceği esnek bir öğrenme "büfesi" sağlamak, öğrenme engellerini azaltır. Aksi takdirde bu engeller öğrencilerin ilerleme kaydetmesini veya derse katılmasını engelleyebilir. UDL ile seçenekleri tüm öğrenciler için kullanılabilir hale getirirsiniz. Bunun nedeni, her öğrencinin verilen bağlama göre değişen farklı tercihleri, güçlü yanları ve zorlukları olduğunu kabul etmenizdir.

Nasıl: Öğrencilerinizin bir ders sırasında genellikle nerede takıldıklarını veya nerede yeniden öğretmek zorunda kaldığınızı düşünün. Bunlar "engellerdir." Bunlar, dersinize esnek seçenekler entegre etmek için fırsatların nerede olabileceğini belirlemenize

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

yardımcı olabilir. Belirli engelleri belirlemek, çok fazla seçeneğiniz olması sorununu önlemenize yardımcı olacaktır. Seçimlerinizin, öğrencilerin dersten öğrenmesini istediğiniz beceriler ve bilgilerle uyumlu olduğundan emin olun.

Adım 2: Uygula

Bu aşama, dersin kolaylaştırılması, öğrencilerin beceri ve alışkanlıklarını nasıl oluşturdukları konusunda gözlem yapılması ve geri bildirim alınmasını içerir.

Kolaylaştırın ve gözlemleyin.

Neden: Bir UDL ortamında, öğrencileriniz öğrenme kararlarının bir kısmından sorumlu olmaya davet edilir. Bu yüzden derslerin "öğretmek" yerine "kolaylaştırıldığını" söyleriz. Öğrenciler, öğrenmeyi kendileri için önemli olan gerçek dünya sorunlarıyla ilişkilendirmeye teşvik edilir. Ayrıca, bildiklerini çeşitli şekillerde göstermeye ve disiplinde "uzman öğrenciler" olmak için arka plan bilgisi oluşturmaya davet edilirler.

Nasıl: Dersi kolaylaştırırken, hedefin öğrenciler için açık olduğundan emin olun. Ne elde etmek için çalıştıklarını anlamalılar. Çalışmalarının nasıl görünebileceğine dair çeşitli seçeneklere erişim sağlayın. Bu örneklerin öğrencilerin ders hedefine nasıl ulaştığını nasıl gösterdiğini açıklayın.

Örneğin, öğrencileriniz yeni bir kavramı sunduktan sonra genellikle zorlanıyorsa, temel fikirlerin kısa bir video kaydını yapabilirsiniz. Ya da temel fikirlerin maddeler halinde sıralanmış bir listesini sunabilirsiniz. Öğrenciler daha sonra bu seçeneklerden birini veya birkaçını kullanmayı seçebilirler. Herhangi bir öğrencinin ihtiyaç duyduğunda kullanabileceği seçeneklerin düzenli olarak mevcut olduğundan emin olun.

Ders esnasında:

- Öğrencilerin seçenekleri nasıl kullandıklarını veya kullanmadıklarını gözlemleyin.
- Hedefe ulaşmak için öğrencilerin neye ihtiyaç duyduklarını veya neye ihtiyaç duymadıklarını daha derinlemesine anlamaları için onlarla birlikte çalışın.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

- Öğrencilere çalışırken süreç tabanlı geri bildirim sunun. Geri bildirimi, istenilen hedefe doğru ilerlemeye bağlayın.

Adım 3: Düşünün ve yeniden tasarlayın

Düşünme ve yeniden tasarlama aşaması, bir sonraki öğretim adımlarınızı değerlendirmenize olanak tanır.

Neden: Bu tür biçimlendirici değerlendirmeler, yaklaşan dersleri planlamanıza ve öğrencilerinizin öğrenme deneyimini derinleştirmenize yardımcı olabilir.

Nasıl: Dersin/dersin sonunda öğrencilerden nasıl ilerledikleri, öğrenmelerini neyin desteklediği ve nerede takıldıkları hakkında geri bildirim toplayın. Öğrenci çalışmalarına ve geri bildirimlerine de bir göz atın. Dersi kendi gözlemlerinizle yansıtmayı unutmayın.

Kendinize şunu sorun:

- Hedef anlamlı ve zorlayıcı mıydı? Öğrenciler ilerleme kaydedebilmeleri için hedef ve amaçların ne olduğunu biliyor muydu?
- Ders tasarımı değişkenliği öngördü mü? Katılım, arka plan anlayışı ve becerilerde nasıl bir çeşitlilik vardı? Öğrencilerin seçebileceği katılım, temsil ve eylem ve ifade için esnek seçenekler mevcut muydu?
- Ders tasarımı engelleri daha da azaltabilir mi? Öğrencilerin hala nerede takılıp kaldığı veya hayal kırıklığına uğradığı? Nerede tekrar öğretmek zorunda kaldınız? Bir sonraki sefere dersin tasarımına entegre edebileceğiniz bir veya iki yeni fikir belirleyebilir misiniz? Engelleri azaltmaya yardımcı olmak ve hedefin zorluğunu ve anlamını artırmak için diğer öğretmenlerle nasıl iş birliği yapabilir ve öğrencilerle fikirler için tartışmaya nasıl davet edebilirsiniz?

9. Çevrimiçi öğrenme için UDL en iyi uygulamalarını kullanarak başarılı bir uzaktan öğrenme nasıl hayata geçirilir?

Birçok üniversite COVID-19 salgını nedeniyle uzaktan eğitime geçti. Üniversiteler birçok farklı yaklaşım benimsiyor. Bazıları video konferans teknolojisi aracılığıyla senkron (gerçek zamanlı) sanal öğrenme sağlıyor. Diğerleri evde öğrenmeyi geliştirmek için

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

tasarlanmış belgeler ve çalışma kağıtları aracılığıyla tamamen asenkron (gerçek zamanlı değil) öğrenmeyi deniyor.²⁰

Yaklaşım ne olursa olsun, uzaktan öğrenme bir zorluk olabilir. Öğretmenler/eğitmenler ve öğrencilerin buna alışması için zamana ve pratiğe ihtiyaçları olacaktır. Sınıfınız bir video konferans olduğunda tüm öğrencileri dahil etmek göz korkutucu gelebilir.

Neyse ki, Evrensel Öğrenme Tasarımı (UDL) ilkeleri yardımcı olabilir. UDL'yi aklınızda tutarak plan yaptığınızda, öğrenmenin önündeki engelleri proaktif olarak azaltırsınız, böylece sınıfınızdaki tüm öğrenciler katılabilir.

İşte UDL ile uzaktan eğitim için en iyi uygulamalardan bazıları.

1. Beklentileri ve katılımı açıkça öğretin.

Video ve uzaktan öğrenme, öğretme ve öğrenmenin tamamen farklı bir ortamıdır. Hem öğretim görevlileri hem de özellikle engelli öğrenciler, bu alanda nasıl etkili bir şekilde öğreneceklerini ve etkileşimde bulunacaklarını öğrenmek için zamana ve desteğe ihtiyaç duyabilirler.

Öğrencilerin sanal öğrenme için teknoloji söz konusu olduğunda geniş bir beceri yelpazesine sahip olduğunu varsayın. Buna dijital materyallerle öğrenme ve sanal konferans aracılığıyla öğrenme için bağlantı kurma dahildir. Ve öğrencilerin uzaktan öğrenme için erişebileceği teknoloji değişecektir.

Yeni öğretim medyasının nasıl kullanılacağına dair açık ve sistematik bir şekilde rehberlik edin. Bu öğrenme ortamına nasıl dahil olunacağına dair beklentileri birlikte yaratın ve paylaşın. Uygulama fırsatları verin.

Ayrıca, herkes için bir öğrenme eğrisi olacağını bilin. Tüm öğrencilerin bu yeni ortamda nasıl etkileşim kuracaklarını ve öğreneceklerini kavramaları biraz zaman alabilir ve tekrarlanan destek gerekebilir.

²⁰Gabrielle Rappolt-Schlichtmann, EdD tarafından yapılan “Understood'ın eğitimciler için kaynakları araştırmalarla desteklenmiş, uzmanlar tarafından incelenmiş ve sınıf öğretmenleri tarafından incelenmiştir” konulu araştırmaya göre

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

2. Eşzamanlı olmayan öğrenmeye olanak sağlayın.

Öğrencilerinizden bazıları, zamanlama, internet erişimi veya video konferans yoluyla bir derse odaklanma yeteneği nedeniyle canlı yayını izleyemeyebilir. Ve bazı öğrenciler, yalnızca işitsel biçimde sunulduğunda bilgiyi işlemekte zorluk çekerler.

Canlı eğitimi video aracılığıyla veriyorsanız, öğrencilerin daha sonra incelemesi veya erişmesi için kaydedin. Videoyu Google Classroom gibi bir alana yükleyebilir veya öğrencilerinize e-posta yoluyla gönderebilirsiniz.

sesinizden yazıya dökmek için [Otter.ai](https://otter.ai) gibi uygulamaları da kullanabilirsiniz . (Otter.ai ayda 600 dakika ücretsiz yazıya dökme imkanı sunar.) Diğer video akışı uygulamaları canlı altyazı sunar; bu da kusurlu olabilir ama kesinlikle faydalıdır.

3. Not tutacak kişileri atayın.

Birçok öğrenci için canlı bir sınıfta olduğundan daha zor olan şey, canlı video akışıyla eğitimi "izlemek"tir. Odaklanmak, bağlantı hissetmek, bilgileri işlemek ve temel fikirleri belirlemek zor olabilir.

Daha deneyimli öğrenciler birbirlerine yardım etmek için birlikte çalışabilirler. Öğrencilere Google Classroom uygulamalarını kullanarak ders için not alma görevi vermeyi düşünün.

Transkriptler ve kayıtlarla birlikte iyi notlar tüm öğrenciler için önemli ve faydalıdır. Özellikle odaklanma, okuma, yazma ve çoklu görev yapmayı zorlaştıran diğer zorluklarla karşılaşan öğrenciler için faydalıdır.

4. Materyalleri erişilebilir hale getirin.

Erişilebilir olması gereken tek şey video değildir. Ayrıca, görsellerin ve dijital belgelerin tüm öğrenciler için nasıl erişilebilir hale getirileceğini düşünün. Materyaller oluştururken kullanabileceğiniz en iyi uygulamalardan bazıları şunlardır.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

Video ve uzaktan öğrenme sırasında kullandığınız görsellerin ve videoların kısa metin açıklamalarını oluşturun.

El ilanları ve diğer dijital materyaller için erişilemeyen görüntü tabanlı PDF'leri kullanmaktan kaçının. Bunun yerine Word, Google Docs veya başka bir erişilebilir format kullanın. (Bu formatlar ekran okuyucu erişimi için optik karakter tanıma (OCR) özelliğine sahiptir.)

Bu uygulamaları sınıfınızda henüz kullanmıyorsanız, bu duruma herkes için erişilebilir olmayı öğrenme fırsatı olarak yaklaşmayı deneyin. Bunu yapmaya alıştığınızda, bu uygulamaları günlük, canlı öğrenme ortamlarına getirmek kolaydır.

5. Öğrencileri öğretmen olarak kucaklayın.

Öğrenme ve öğretmenin sanal olarak nasıl çalışabileceğine dair bir taslak ve ilk düşüncelerinizi onlara sunabilirsiniz, ancak öğrencilerin planlarınız hakkında geri bildirimde bulunmalarına olanak tanıyan etkinlikler yaratın. Hepiniz uzaktan çalıştığınıza göre, onlara öğretme ve öğrenmenin nasıl görüneceğini birlikte yaratma şansı verin.

Uzaktan çalıştığınızda iletişim ekstra önemlidir. Öğrencilerinize düzenli olarak ihtiyaçları hakkında sorular sorun ve endişelerine karşı esnek ve duyarlı olmaya hazır olun.

Birçok öğrencinin dijital yerli olduğunu unutmayın. Tercihlerini ve çevrimiçi öğrenmeye nasıl yaklaşılabacağına dair yenilikçi fikirlerini sorun. Bu, öğrencinin bu ortamda öğrenme isteğini, kendi kaderini tayin etme yeteneğini ve motivasyonunu destekler.

6. Destekleyici bir topluluk oluşturun.

Birlikte bir sınıfta olmadığınızda, öğrencilerle duygusal ve fiziksel iyilik hallerini kontrol etmek o kadar kolay değildir. Sosyal izolasyonu azaltmak ve bağlılık ve aidiyet duygularını desteklemek için öğretim ve öğreniminize zaman ayırın.

Küçük gruplar halinde video tartışmaları (tüm gruba ek olarak) entegre edin ve daha büyük öğrenciler için tartışma panoları kullanın.

Zoom gibi bazı video uygulamaları, ayrı "odalar" oluşturmanıza izin verir. *(Zoom, Koronavirüs salgınından etkilenen üniversiteler için ücretsiz temel hesaplardaki 40 dakikalık zaman sınırını geçici olarak kaldırıyor. Üniversiteniz için erişim elde etme hakkında daha fazla bilgi edinin.)*

Mümkünse, öğrencilerinizin her biriyle haftalık (veya daha sık) bireysel sanal kontroller veya kısa telefon görüşmeleri ayarlamayı deneyin. En önemlisi, öğrencilerinizin bu çevrimiçi alanda bir inisiyatifleri olduğunu hissetmelerine yardımcı olmak için katılımı teşvik edin. Sonuçta, bu onların da öğrenme topluluğudur.

UDL yaklaşımında dikkate alınması gereken üç ilke vardır:

- Katılım ve öğrenmenin nedeni
- Temsil ve öğrenmenin ne olduğu
- Eylem ve ifade ve öğrenmenin nasıl olduğu

Engellilik destek moderatörü olarak derslere ve akademisyenlere önerebileceğiniz, her çevrimiçi dersten önce, ders sırasında ve dersten sonra UDL prensiplerini kullanmanın bazı yolları şunlardır:

Çevrimiçi derslerden önce

Çevrimiçi öğrenmede UDL kullanırken planlama şarttır. Planlar, tüm öğrencilerin ihtiyaçlarına daha duyarlı olmanıza yardımcı olacaktır.

Öğretim görevlilerinin ve akademisyenlerin fiziksel sınıfları herkesin erişimine açık olacak şekilde nasıl tasarladıklarını düşündüklerinden emin olun. Aynı hedefi akıllarında tutarak çevrimiçi öğrenme alanını nasıl tasarlayacaklarını düşünmeliler. Örneğin, öğrencilerin ve ailelerin kolayca bulabilmelerini sağlamak için bilgileri nasıl görüntölüyorsunuz?

Derste hangi teknolojiyi kullanabileceklerini düşünmeleri gerekir. Teknolojiyi hazırlamanın beklenenden daha uzun sürebileceğini unutmayın, özellikle de hala alışmaya çalışıyorlarsa.

Öğretim görevlilerine ve akademisyenlere önerebileceğiniz stratejiler şunlardır:

- Kullanacağınız teknoloji hakkında açıkça öğretmek için zaman ayırın. Öğrencilere, oryantasyon veya açık ev sırasında fiziksel bir sınıfı keşfedecekleri gibi çevrimiçi öğrenme ortamını keşfetmeleri için zaman verin.
- Öğrencilerin bir dersin görevleri, materyalleri veya teknolojisi hakkında sahip olabilecekleri yanlış anlamaları veya soruları önceden tahmin edin. Bunları kolayca erişilebilir ve ulaşılabilir kaynaklarla proaktif bir şekilde ele alın.
- Çevrimiçi ortamda derslerin hızını düşünün. Öğretim ve çalışma zamanı sırasında planlanmış molaları nasıl kullanabileceğinizi planlayın.
- Oluşturduğunuz veya kullandığınız materyallerin erişilebilirliğini kontrol edin. Örneğin, içerik okumaktan faydalanan öğrenciler için altyazı veya konuşma-metne özelliği ekleyip ekleyemeyeceğinizi kontrol edin. Veya görsel temsillerden faydalananlar için sanal matematik manipülatiflerini deneyebilirsiniz.
- Beğendiklerinizi daha çok, beğenmediklerinizi daha az görün

Çevrimiçi dersler sırasında

Bilgiyi sunmak için "herkese uyan tek bir yaklaşım" benimsemek yerine, çevrimiçi eğitim verirken farklı seçenekler sunun. Öğrencilere anlamlı seçenekler sunmak, içerikle etkileşime girmelerine yardımcı olabilir. Bu seçenekler ayrıca öğrencileri çevrimiçi öğrenme gibi zorlu veya yeni durumlarda öğrenmeye motive edebilir.

Çevrimiçi bir ortamda seçenek sunmak için, breakout odaları, tartışma panoları, ekran görüntüleri ve sohbet kutuları gibi kullandığınız teknolojinin özelliklerine güvenmeniz gerekir. Eş öğretmenler, uzmanlar ve yardımcı profesyoneller dahil olmak üzere diğer

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

personel üyeleriyle işbirliği yaptığınızda, öğrencilere öğrenme için farklı seçenekler sunmak üzere bire bir veya küçük grup toplantıları kullanabilirsiniz.

Öğretim görevlilerine ve akademisyenlere önerebileceğiniz stratejiler şunlardır:

- Öğrencilerin çevrimiçi olarak nasıl etkileşim kurabileceklerine dair seçenekler sunun. Örneğin, öğrencilerin canlı video derslerine videoları açık veya kapalı olarak katılıp katılmamaya karar vermelerine izin verebilirsiniz. Kaygısı olan öğrenciler videolarını kapalı tutmayı seçebilmekten faydalanabilirler.
- Öğrencilerin içerikle nasıl etkileşime girebileceklerine dair seçenekler sunun. Öğrencilerin bir podcast dinlemeyi, bir video izlemeyi veya konu hakkında bir makale okumayı seçebilmeleri için bir seçim panosu sunabilirsiniz.
- Öğrencilere, çalışmaya nasıl ve ne zaman katılacakları konusunda biraz kontrol verin. Örneğin, canlı video derslerinizi kaydedebilirsiniz, böylece öğrenciler oturumun tamamını veya bir kısmını tekrar izlemeyi seçebilirler.
- Öğrencilerin çalışmalarının metin belgelerinden görsel sanat ürünlerine kadar hangi formatta olabileceği konusunda açık fikirli olun.

Çevrimiçi derslerden sonra

Çevrimiçi öğrenme birçok öğretmen ve öğrenci için yeni olduğundan, derslerinizden sonra düşünmek için zaman ayırın. Siz ve öğrencileriniz bir derste oynadığınız rolleri ve bu rollerin nasıl birlikte çalıştığını düşünebilirsiniz.

Öğretim görevlilerine ve akademisyenlere önerebileceğiniz stratejiler şunlardır:

- Öğrencilerin çevrimiçi öğrenirken güçlü yönlerini ve ihtiyaçlarını düşünmelerine yardımcı olun. Hangi çevrimiçi öğrenme özelliklerinin ve stratejilerinin bu güçlü yönleri ve ihtiyaçları en iyi şekilde desteklediğinin bir listesini tutabilirler.
- Öğrencilerin çevrimiçi öğrenme etkinlikleri için yaklaşımları birlikte oluşturmalarına izin verin. Öğrenciler, sizin hala öğrenmekte olduğunuz farklı
-

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

teknolojiler hakkında bilgi sahibi olabilir. Bu, öğrencilerin güçlü yönlerini geliştirmek ve öğrenmelerinde onları güçlendirmek için iyi bir fırsattır.

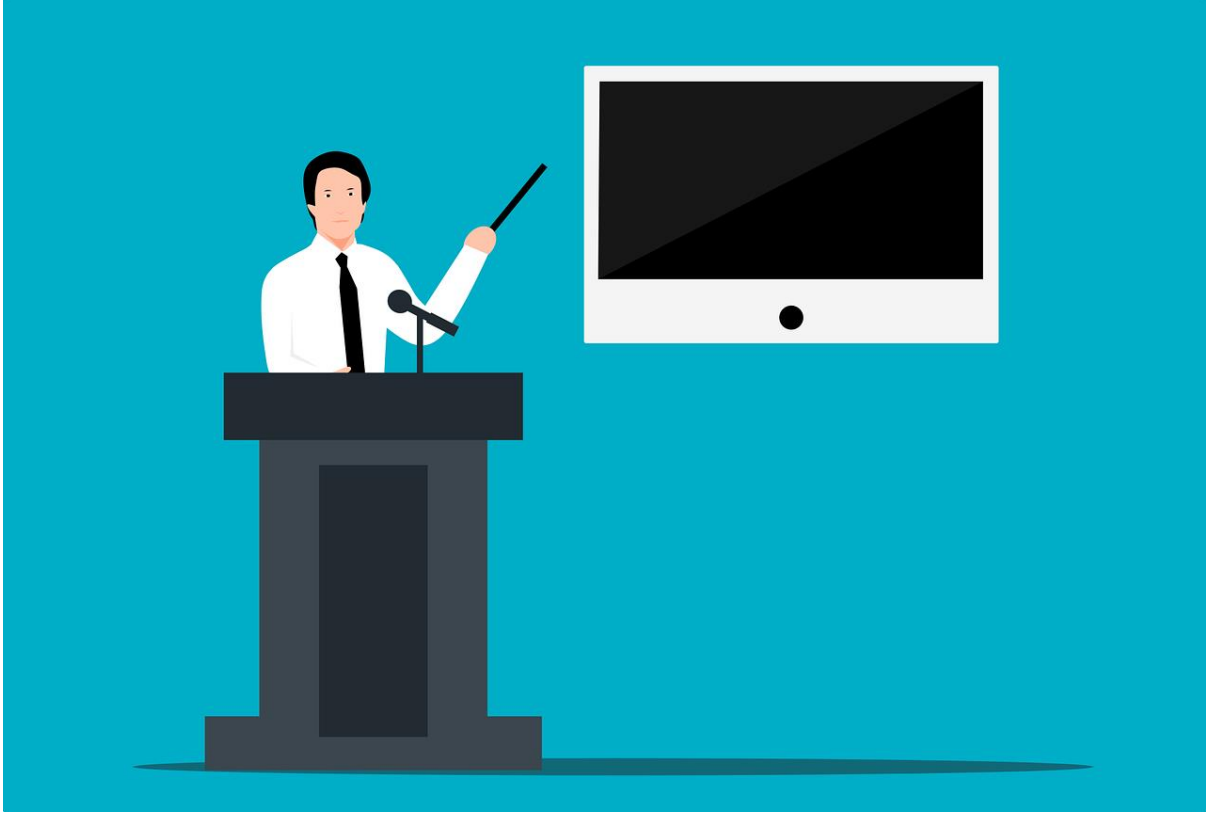
- Öğrencilerinize ne düşündüklerini sorarak sanal eğitiminizi nasıl geliştirebileceğinizi öğrenin. Öğrencilere kendi öğrenmelerini değerlendirme ve size öğretiminiz hakkında geri bildirim verme şansı vermek için anketler, ölçütler veya günlük tutma kullanın.
- Görüşlerinizi diğer öğretmenler ve personel üyeleriyle paylaşın. Öğrencilerin öğrenmelerine daha iyi erişmelerine yardımcı olmak, üniversite personeli arasında paylaşılan bir sorumluluktur.

Her şeyi bir araya koymak

UDL, özellikle çevrimiçi öğrenmede kullanmaya yeni başladıysanız, her bir yönünü aynı anda ele almaya çalışırsanız göz korkutucu görünebilir. Birkaç stratejiyle başlayın ve uygulamada tutarlı olun. Bu, yeni uygulamalarınızın alışkanlık haline gelmesini sağlayacaktır.

Erişilebilirlik ve değişkenlik için proaktif planlama yaparak, fiziksel veya sanal sınıfınızda birçok farklı öğrenme ve düşünme ihtiyacını karşılamaya daha hazırlıklı olacaksınız.

10. Görselleştirilmiş içeriklerin hazırlanmasında erişilebilirliğe ilişkin yönergeler

Herhangi bir eğitim materyalinin tam içeriğinin hazırlanmasından önce erişilebilirlik konularının dikkate alınmasının, tüm insanlar (öğrenci veya öğretmen/öğretim görevlisi fark etmeksizin) için tam erişilebilirliği garanti altına almak açısından önemli olduğunu düşünüyoruz.

Bu nedenle, konsorsiyum uygulamalarından ve İngiltere'deki Nottingham Trent Üniversitesi tarafından bu alanda yürütülen güçlü araştırmalardan yola çıkarak ²¹, son

²¹Görme engelli ve disleksili okuyucular için metin biçimleri ve web tasarımı—Herkes İçin Net Metin Lindsay Evett*, David Brown, Etkileşimli Sistemler Araştırma Grubu, Bilgisayar ve Bilişim Okulu, Nottingham Trent Üniversitesi, Burton Caddesi, Nottingham NG1 4BU, Birleşik Krallık

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.

yıllarda "herkes için açık metin" yaklaşımını garanti altına almak için aşağıdaki gibi ortak bir standart öneriyoruz:

- **Nokta boyutu.** Minimum 12 nokta, ideal 14 nokta
- **Kontrast.** Görme engelliler ve kısmen görme engelliler için, beyaz üzerine siyah; disleksililer için, soluk mavi üzerine koyu mavi veya sarı üzerine siyah; koyu arka planda açık renkli metinden kaçın
- **Renk.** Yeşil, kırmızı/pembeden kaçın
- **Yazı tipi.** Sans serif hem körler hem de kısmen görenler ve disleksikler için tercih edilir, örneğin Arial, Universe, New Century Schoolbook, Comic Sans
- **Yazı stilleri.** Büyük harf, altı çizili ve italik metinlerden kaçın; italik veya altı çizili metin yerine, vurgulamak için kalın kullan
- **Önde gelen alan.** 1.5–2
- **Ağırlık yazın.** Hafif tip ağırlıklardan kaçın
- **Hizalama.** Sol; hizalanmış metinden kaçın - eşit olmayan aralıklar hem disleksikler hem de görme sorunları olanlar için zordur
- **Satır uzunluğu.** Satır başına 60 ila 70 harf; çok kısa veya çok uzun satırlar gözleri yorar. Aynısı cümle ve paragraf uzunluğu için de geçerlidir
- **Paragraflar.** Aradaki ekstra satır(lar)
- **Sütunlar.** Sütunlar arasındaki boşluğu temizleyin; eğer boşluk buna izin vermiyorsa, dikey bir cetvel kullan
- **Metni ayarlama.** Metni resimlerin etrafına yerleştirmekten kaçın, bu satırların farklı yerlerden başlaması anlamına geliyorsa. Metni dikey yerine yatay olarak ayarlayın. Metni resimlerin üzerine yerleştirmekten kaçın; cümleleri satır sonlarında başlatmayın.
- **Kağıt.** Parlak kağıttan ve metnin arka taraftan görünmesine izin verecek kadar ince olan kağıttan (kağıt ağırlığı 90 GSM'den fazla) kaçın; kırıksıklıkların metni gizleyebileceği katlanmış kağıtlardan kaçın
- **Yazım tarzı.** Kısa, basit cümleler, açık ve öz.

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak ifade edilen görüşler ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmaz. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bunlardan sorumlu tutulamaz.